

**Odslej lahko na vaši najbližji pošti naročite Glas,
male oglase, osmrtnice, zahvale — Obrnite se na vašo
najbližjo pošto ali na vašega pismenošo!**

LETTO XXII. — Številka 31

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič. — Izdaja ČP Gorenjski tisk Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILLO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Prekinivti dela so botrovali nizki osebni dohodki

Neodgovorna akcija martinarjev bo jeseniško Železarno stala težke milijone

Minuli torek dopoldan je prva izmena delavcev obrata martinarna v jeseniški Železarni nenačoma prekinila delo. Zabarikadirali so se v garderobo in tam vztrajali tudi po prihodu popoldanske izmene. Omeniti velja, da pred tem niso izpraznili peči, kuhanje jeklo je ostalo v njih in le požrtvovalnosti ing. Karbe, direktorja proizvodnje, ter ing. Cope, šefa talinice, ki sta ob pomoči

nekaterih mojstrov očistila agregate, se ima kolektiv zahvaliti, da ni prišlo do katastrofe, do uničenja martinov, kar bi povzročilo daljši zastoj v proizvodnji. Razen tega je stavkajoča skupina martinarjem, ki se z njo niso strinjali, preprečila dohod k pečem. Navzlic vsemu pa je ena od njih že ob 14. uri začela obravnavati.

Delavcev, zaprtih v garderobo, ni bilo veliko. Šlo je

Izjava IS skupščine SRS ob prekinitvi dela v martinarni jeseniške železarne

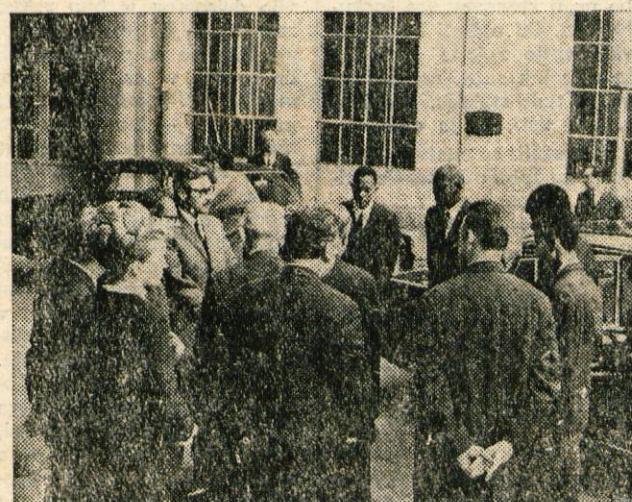
Izvršni svet je — kot je znano javnosti — na svoji 60. seji dne 25. marca letos razpravljal o ekonomskem položaju slovenskih železarov in še posebej jeseniške železarne. Tedaj je skupaj s predstavniki vodstva jeseniške železarne našel in opredelil osnovne za njeno postopno ekonomsko sanacijo. Osnovni smisel te sanacije je v tem, da se sorazmerno z udeležbo pri nerešenih problemih razporedi tudi odgovornost in naloge za sanacijo, pri kateri bi sodelovali vsi, to se pravi delovni kolektiv železarne, jeseniška občina, republika, federacija, banke in sklad skupnih rezerv SRS. To je edina mogoča in redna pot, ki jamči in vodi k postopnemu iz-

boljševanju materialnih življenskih pogojev delavcev v železarni.

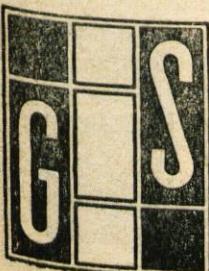
Zato meni Izvršni svet, da sta včerajšnja prekinitev dela v obratu martinarni in izbruh nezadovoljstva v nasprotju s predvidenimi dogovori in sklepi za postopno ureditev ekonomskih razmer v jeseniški železarni. Izvršni svet tako ravnanje skupine delavcev zavrača in obsoja. Podpiramo delavski svet železarne, občinsko skupščino in družbenopolitične organizacije v občini, ki se zavzemajo za uresničenje ukrepov predvidene sanacije. Prav tako pa soglaša s sklepi današnje seje delavskoga sveta, ki jih je sprejel v zvezi s prekinitvijo dela v martinarni.

le za skupino okrog 40 ljudi, ki je pri svoji odločitvi vztrajala koraj še ves naslednji dan (sreda) in ki se kljub najrazličnejšim prizadevanjem predstavnikov tovarniške uprave ter občinskih družbenopolitičnih delavcev sploh ni hotela pogajati. Zahvalili so najvišje republiške funkcionarje ali pa da jim podjetje nemudoma izplača 30 do 40 starih tisočakov dodatka na osebne dohodke. Tudi po sklepnu, ki ga je na serdini razširjeni seji sprejel delavski svet tovarne — njegovi člani so stavkajočim postavili ultimat, da morajo

(Nadalj. na 32. str.)

Parlamentarna delegacija Mavretanje, ki jo vodi predsednik nacionalne skupščine Jusuf Koita, je v sredo dopoldne obiskala Kranj in si ogledala tovarno elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov združenega podjetja Iskra. V pogovoru z generalnim direktorjem Iskre Vladimirom Logarjem so se zanimali za proizvodnjo, izvoz ter možnosti plasiranja Iskrinih izdelkov v Mavretaniji. Nato si je delegacija ogledala farmo bekonov agrokombinata Emona v Smledniku.

SPOMLADANSKI SEJEM

V KRAJU OD 12.—21. APRILA 1969

OBIŠČITE

V okviru sejma bo
vsak večer ob 18. uri
MODNA REVIJA
v avli SO-Kranj

KRANJ, sobota, 19. 4. 1969

Cena 50 par ali 50 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tehnik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik in sicer ob sredah in sobotah

Drevi bo svečana akademija

RADOVLJICA 18. aprila — Pripravljalni odbor za proslavo 50. letnice ustanovitve ZKJ, sindikatov in skoja pri komiteju občinske konference ZKS Radovljica je pripravil slavnostno sejo članov komiteja občinske konference ZKS, članov občinskega sindikalnega sveta in predsedstva občinske konference ZMS Radovljica. Seja bo danes, v soboto, 19. aprila ob 18. uri v Jelovici na Bledu — na predvečer ustanovitve KPJ. Po slavnostni seji bo sprejem. Ob 20. uri pa bo v festivni dvorani svečana akademija z bogatim kulturnim programom.

Sava bo proslavila 50-letnico KPJ

Pipravljalni odbor za proslavo 50. obletnice ustanovitve KPJ, Skoja in enotnih sindikatov v podjetju Sava Kranj bo danes (sobota) pripravil proslavo te pomembne obletnice. Proslava bo v domu JLA v Kranju ob 17. uri. Na proslavi bodo sodelovali Prešernovo gledališče, mla-

dinski pevski zbor kranjske gimnazije in oktet podjetja Sava.

V podjetju skupaj z Gorenjskim muzejem pripravljajo tudi posebno razstavo o petdesetletnem boju za delavsko oblast. Razstavo bodo v restavraciji v obratu II odprli 12. maja.

A. Z.

V četrtek dopoldne je obiskal Jesenice član CK ZKJ in kandidat za zbor narodov Roman Albreht. S predstavniki jesenškega političnega aktivja se je pogovarjal predvsem o vsebinskem pomenu devetega kongresa in o bodočih nalogah komunistov. vg

Pogovor z Ludvikom Kejžarjem predsednikom ObK SZDL Jesenice

»Z zaupanjem gledamo v novoizvoljeno občinsko skupščino«

Za nedavne volitve velja splošna ugotovitev, da so bile odsev široke demokratičnosti vseh volitev. Kako pa ocenjujejo volilne rezultate v jeseniški občini in kaj si obetajo od novoizvoljene občinske skupščine? Ta vprašanja smo postavili predsedniku občinske konference SZDL Jesenice Ludviku Kejžarju, ki nam je takole odgovoril.

»Z volitvami kot izvoljenimi odborniki smo zadovoljni. Lahko trdim, da so volivci izmed 140 odbornikov kandidatov izbrali 74 najprimernejših.

»Ali nam lahko v nekaj besedah opisete strukturo novoizvoljene občinske skupščine?«

S strukturo smo zadovoljni, vendar pa bomo morali v prihodnje skrbeti, da bo v skupščini več žensk. Tokrat so med odborniki 3 ženske, kar pa je v primerjavi s številom zaposlenih žensk v jeseniški občini premalo. Zato si bomo v prihodnje prizadevali, da bo kandidiralo več žensk iz trgovine, gostinstva in nekaterih oddelkov že-

zarne. Zadovoljni smo s številom mladih, teh je v novi skupščini devet. Sicer pa je starostna struktura takšna: od 31 do 39 let je 22 odbornikov, od 40 do 54 let 37 in le šest odbornikov je starejših od 55 let. Nova občinska skupščina se lahko ponaša tudi s precej visoko izobrazbeno strukturo. 23 odbornikov ima srednjo izobrazbo, sedem višjo, deset visoko in dva odbornika sta končala tretjo stopnjo študija. — Po poklicih je stanje naslednje: 23 je delavcev, 13 uslužencev, 19 inženirjev in tehnikov, profesorjev, učiteljev in vzgojiteljev je 6, 2 zdravstvena delavca, 2 ekonomista in pravnika, 4 zasebni kmetje, 1 zasebni obrtnik in 3 upokojenci. Po področjih ima največ predstavnikov industrija, sledi kmetijstvo, ribištvo in gozdarstvo, trgovina, gostinstvo in turizem ter gradbeništvo.

»Koliko odbornikov pa je bilo prvič izvoljenih v občinsko skupščino?«

Jeseniška občinska skupščina bo imela kar 48 novih odbornikov, 24 odbornikov je že bilo enkrat izvoljeno, dva pa sta bila izvoljena dvakrat. Po položaju delovnih mest je v novi občinski skupščini, ki šteje 74 članov, 42 delavcev, 14 jih ima vodstveni položaj, medtem ko je na vodilnih delovnih mestih 18 odbornikov nove jeseniške skupščine.

»Omenili ste, da ste z novoizvoljenimi odborniki zadovoljni. Kaj pa lahko rečete o samih volitvah?«

Pohvaliti moram organiziranost volišč v jeseniški občini, saj je samo v volilnih odborih sodelovalo okoli 900 ljudi. Med temi so se zlasti izkazali mladinci, ki so s svojo strokovnostjo precej pomogli k hitremu in točnemu obveščanju o volilnih rezultatih. Zlasti pa smo zadovoljni z odstotkom volilne udeležbe, saj je znano, da je bila kar 88,99-odstotna.

»In na koncu še eno vprašanje. Kaj si obetate od no-

voizvoljene občinske skupščine?«

Mislim, da nam že sam izbor odbornikov oziroma dejstvo, da so občani izbrali tiste ljudi, za katere so prepričani, da bodo najbolje delali, daje lepe obete. Sploh pa lahko tudi na osnovi izobrazbene strukture izvoljenih odbornikov pričakujemo, da bodo uresničili politični program, ki ga je pred volitvami sprejela občinska konferenca SZDL na Jesenicah. Skratka, v prihodnjem lahko upamo v dobro delo skupščine.

V. Guček

Izrednega prispevka ne bo

Predstavniki zavoda za socialno zavarovanje Kranj so se na sestanku s predstavniki Gorenjske kreditne banke sporazumeli o sprostitvi vročenih sredstev skladu za pokritje lanskoletne izgube v skladu socialnega zavarovanja.

Skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Kranj je namreč na svoji zadnji seji 24. februarja sklenila, naj pred-

stavniki zavoda za socialno zavarovanje skušajo najti najboljšo rešitev, kako pokriti 126 milijonov din izgube. Zaključni račun je pokazal, da je sklad zaključil leto 1968 z 272 milijoni izgube. Del izgube bi pokrili s sredstvi rezervnega skладa, za ostalih 126 pa bi bilo treba najeti bančni kredit ali pa predpisati izredni prispevek. Ker pa zavarovancem izredni prispevek ni posebno prisluh, in tega se je skupščina

zavedala, so zavod pooblaščili, naj skuša doseči pri Gorenjski kreditni banki kar najugodnejše pogoje za pokritje izgube.

Sklenjen je bil torej dogovor, da bo Gorenjska kreditna banka predčasno sprostila vročena sredstva skladu socialnega zavarovanja, ki so bila banki vročena do leta 1974/75. Sredstva so bila vročena za investicijsko izgradnjo zdravstvenih zavodov na Gorenjskem.

L. M.

OB 50-LETNICI ZKJ

Drugi in tretji kongres KPJ

Udeleženci drugega kongresa so se zbrali v Vukovaru v dneh od 20. do 24. junija 1920. leta. 305 jih je bilo in so predstavljali 65.000 članov partije. Uvodno besedo je imel sekretar Filip Filipovič. Njegove ideje in stališča so bila osnova ideološko-političnega dela partije. Delegati so sprejeli predlog, da se dotedanja socialistična delavska partija Jugoslavije (komunistov) preimenuje v komunistično partijo Jugoslavije, kar je bila seveda logična posledica njene idejne orientacije.

Oglejmo si nekatera stališča vukovarskega kongresa. Naloga partije je, so zapisali v programu, da pripravi proletariat za revolucijo, kar je tudi njegova zgodovinska naloga; da popularizira nove oblike proletarske demokracije, sovjetski način ureditve države in popolno podporo Sovjetski socialistični republiki.

Partija se prav tako obvezuje, da bo branila že pridobljene delavske pravice in se

borila za nove. Odločno bo zagovarjala nacionalizacijo, kar je pogoj za uspešno borbo proti raznovrstnim špekulačijam. Od oblasti bo zahtevala večjo zaščito invalidov in vojaških sirot. Pomembno pa je tudi stališče, naj ima zemljo tisti, ki jo obdeluje.

Spremlnili so statut; predvsem so zahtevali strožje kriterije za sprejem v KPJ.

Najvišji izvršilni organ partije je ostal še naprej centralni partijski svet, katerega so sestavljali zagovorniki naprednega, komunističnega krila »stare« partije. Za sekretarja partije so delegati ponovno izbrali Filipa Filipoviča in Simo Markovića.

Kaj je torej bistvo vukovarskega kongresa? Predvsem sprejem programa, ki je temeljil na revolucionarni orientaciji partije. To je bila hkrati tudi zmaga nad reformističnimi in konformističnimi silami v Jugoslovanskem delavskem gibanju.

TRETJI kongres je bil šest let pozneje, od 17. do 22. maja 1926. leta na Dunaju. Število delegatov je bilo veliko manjše; 36 jih je bilo. Samo, pri tem ne smemo pozabiti, da so bili v teh letih v domovini za komuniste težki in pogosto — krvavi časi. Pa tudi vodstvo partije takrat že ni bilo enotno. Pojavljali so se prvi znaki frakcijskih bojev in razprtij. Tudi zdravo jedro članstva se je tega zavdelalo, zato so zahtevali likvidacijo frakcionaštva in sektaštva v KPJ, posebno v vrhovih. Intervencija Kominterni leta 1925. leta ni pomagala.

Klub takemu stanju znotraj partije, poleg težkega ilegalnega dela v domovini, se je našlo dovolj borbenih komunistov, ki so bili sposobni dialoga z vodstvom. Na dunajskem kongresu je večina delegatov obsodila tako stanje v partiji in zahtevala enotnost.

Kongres je sprejel resolucije o organizacijskem, sindi-

kalnem, nacionalnem in agrarnem vprašanju. Poseben pomeni ima stališče KPJ do nacionalnega vprašanja. Partija se mora boriti proti narodnostnemu zatiranju. Borba delavcev za pravice je obenem tudi borba tlačenih narodov za svoj lasten in samostojen razvoj. Nujno je potrebno sodelovanje med delavci in kmeti, saj so le-ti glavna sila v narodnih gibanjih.

Toda, pri izbiranju novega vodstva so ponovno zabredli v kompromis. V preveliki želji po pomiritvi med frakcijami, so izbrali v vrhovni organ predstavnike vseh struj, nazadnjaških in radikalnih, desnice in leve. Simo Marković, Laza Stefanović, Rajko Jovanović kot predstavniki desnice in Džuro Salaj, Jakob Žorka, Radoslav Vujošić in še nekateri kot predstavniki levice. Simo Marković je bil ponovno izbran za sekretarja kluba na-

pakam in kompromisarstvu. Delegati so verjeli njegovi iskrenosti na kongresu, a so kasneje spoznali, da jih je prevaral.

Frakcionaštvo in sektaštvo tudi po kongresu ni prenehalo. Toda, znotraj partije je protifrakcijski boj vse močnejši. Vodijo ga komunisti, ki so zrasli in se vzgajali v domovini, komunisti iz vrst delavcev, ki so se kalili v vsakodnevni praksi. Josip Broz, Blagoje Parović, Džuro Salaj, Josip Kraš, Džuro Djaković itd. Večina teh je delovala v zagrebški partijski organizaciji, katere član je pozneje sekretar je bil Josip Broz.

J. Košnjević

● 20.-23. 4. 1919 — Ustanovni kongres Socialistične zveze Jugoslavije (komunistov) v Beogradu

● 21. 4. 1942 — Tragedija na Okroglem. Od 13 partizanov se je rešil samo Vladimir Peračić

ŽELITE ZASTONJ OSEBNI AVTO

Ali
eno
od

200 nagrad?

POTEM VARČUJTE PRI
Gorenjski kreditni banki
kjer sta razpisani
NAGRADNI ŽREBANJI
lastnikov vezanih hraničnih vlog!

Enkratno doživetje

Svetovno in državno prvenstvo ter prvenstvo za pokal Karavank, ki bo 26. in 27. aprila v Podljubelju nad Tržičem, bo vsekakor doslej največja prireditev v tej zvrsti športa v Jugoslaviji. Do dirke nas loči le še teden dni in zato smo o pripravah povprašali oba pomočnika direktorja dirke, predsednika tehnične komisije in namestnika športne komisije Marjana Romih in predsednika AMD Tržič in predsednika propagandne komisije inženirja Tineta Horvata, kako potekajo zadnje priprave na to veliko jugoslovansko prireditve.

Marjan Romih: »Športna in tehnična komisija sta najpomembnejši za izvedbo dirke in je zato potrebna velika koordinacija njihovega dela. Pred prvenstvom moramo strokovno pripraviti veliko ljudi, ki bodo pri startni rampi, sodniki na proggi, kazalci krogov in delavci v posebnih boksih za tekmovalce. Da se ne bi nič zataknilo, bodo člani teh dveh komisij imeli radijsko zvezo.«

»Takšno tekmovanje zahteva torej veliko število sodelavcev?«

**KDOR GRADI
IMA SKRBI**

TEH SKRBI PA BO MANJ, ČE SI
OGLEDATE RAZSTAVO
**GRADBENEGA
MATERIALA**

KI JE V FESTIVALNI
DVORANI NA BLEDU
OD 18. IV. DO 5. V. 1969

15 murka 1969
TRGOVSKO PODJETJE LESCE

»Okrog 200 ljudi bo v soboto in nedeljo skrbelo, da bo prvenstvo dobro potekalo. Sem ne štejem ljudi, ki bodo delali v prodajnih paviljonih trgovskih in gostinskih podjetij, ki bodo poskrbela za okreplilo gledalcev.«

»Kako boste merili čas?«

»Posebna ekipa tvrdke Omega z Dunaja bo letos že drugič za nas opravila ta posel. Ta ekipa meri čase tudi na ostalih velikih dirkah. Tri sto tisoč starih dinarjev bomo morali odštetiti zanjo.«

»Podljubelska proga je znana kot ena izmed najtežjih in najbolje pripravljenih: zakaj?«

»Teren, kjer bo proga, je osnova za težavnost in tudi privlačnost proge. Progo pa je seveda treba dobro pripraviti. Stirinajst dni pred prvenstvom dela na njej pet ljudi po deset do dvanaest ur dnevno. Zadnje dni bodo dobili še pomoč.«

Inž. Tine Hrovat: »Ste predsednik društva in propagandne komisije. Kako vi gledate na takšno veliko prireditve?«

»Dirka ima velik gospodarski in propagandno turistični pomen. Tega pa mnogi odgovorni ljudje ne razumejo. Mislimo, da je dirka le stvar posameznikov, ki jim je motošport hobby. Če naj bi bilo to res, potem je bolje, da dirke ni. Nikakor ne smemo gledati uspeha dirke po številkah, ki jih zbere prireditelj. Društvo ne ve, koliko zaslužijo v teh dneh trgovska in gostinska podjetja, avtovozišča podjetja in še marsikdo. Tu bi se dal meriti gospodarski učinek prireditve, ne pa v blagajni avtomoto društva. Nikoli še ni nikče izračunal, koliko več prometnega davka je bilo v dneh prireditve.«

Tako velika prireditve ni in ne more biti stvar samo društva ampak bi lahko rekel najmanj vse Gorenjske, če ne Slovenije.«

V. Erjavšek

VIII. spomladanski sejem

36 tisoč obiskovalcev — 400 milijonov S din

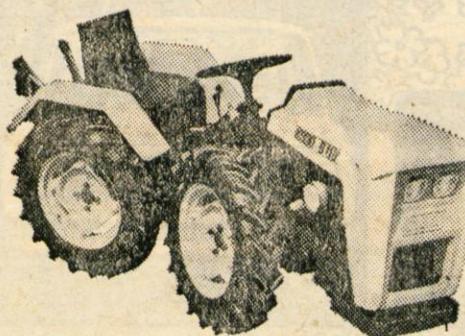
VIII. spomladanski sejem v Kranju bo odprt še v ponedeljek, 21. aprila. Po podatkih, ki smo jih dobili na upravi sejma, si je do četrtega sejem ogledalo 36 tisoč obiskovalcev, razstavljalci pa so prodali za blizu 400 milijonov starih dinarjev izdelkov. Kot zanimivost lahko povemo, da so tudi modne revije dobro obiskane. Ogledalo si jih je že okrog 3500 obiskovalcev.

Do sedaj so najbolj zadovoljni s prometom KŽK Kranj in KZ Sloga, Murka Lesce (razstavni prostor na silki), Jugotehnika, Merkur, Slovenija avto, Slovenija les, Zarja Jesenice, Elita Kranj, Lesnina Ljubljana in Kovino tehna Celje.

Novost letosnjega sejma je, da LEK Ljubljana na sejmu brezplačno ureja pričeske, na modni reviji pa z lasuljami in lasnimi vložki sodeluje Ilirija Nartalaš iz Ljubljane. Žal pa tokrat na modni reviji ne zasledimo dveh znanih proizvajalcev usnjene konfekcije: TOKO Domžale in TRIO Tržič. Podjetji sta namreč nepričakovano odpovedali sodelovanje. Kot smo zapisali že v zadnji številki, na reviji vsak dan izžrebajo vstopnice. Nagrade so prispevali: Zlatorog Maribor, Tekstilindus, Murka Lesce, Elita Kranj, Zarja Jesenice, Central Kranj in Gorenjski sejem.

NAJVĒČJA ZALOGA KMETIJSKIH STROJEV NA PRIMORSKEM

TVRDKA TERPIN IMP. EXP.
(ustanovljena leta 1927)

STEVERJAN (S. Floriano del Collio) GORIZIA — ITALIA
tel. 87218 (3 km od Gorice)

TRAKTOR s pogonom na vsa štirljaka tovarne NIBBI (z električnim vžigom in lučmi)
V zalogi imamo še sledeče stroje:

MOTORNE KOSILNICE
10—13 KS in Diesel — motokultivatorje 14—18 KS tovarne NIBBI

KOSILNICE tovarne ALPINA

KOSILNICE tovarne IRUS

TRAKTORJI od 30 do 80 KS na dvo ali štiripogonska kolesa tovarne LAMORGHINI

STROJE ZA KLETARSTVO
znamke ZAMBELLI

BENCINSKE IN DIESEL
motorje tovarne LOMBARDINI

ZA VSE STROJE VELJA ENOLETNA GARANCIJA, ZANJE IMAMO STALNO
V ZALOGI NADOMESTNE DELE IN OPRAVLJAMO BREZPLAČNI SERVIS.

PISITE V SLOVENŠČINI - NA RAZPOLAGO SMO VAM ZA VSA POJASNILA

Za 1. maj vam nudi veletrgovina Špecerija Bled V VSEH PRODAJALNAH PO ZNIŽANIH CENAH NASLEDNJE BLAGO

GNJAT 450 g — 29. nov.

7,50 din

LESNIKOVA ČOKOLADA

6,15 din

PELINKOVEC FRUCTAL 11

12,50 din

GORENJKA 200 g -

8,50 din

NAPOLITanke KRAS 500 g

4,50 din

BISER SLOVIN 0,80 l

4,00 din

NAPOLITanke KRAS 200 g

1,80 din

POMARANCE 1 kg

CENJENIM ODJEMALCEM
ČESTITAMO
K PRAZNIKU DELA

SPECERIJA BLED

ZNIŽANJE VELJA OD 21. 4. DO 1. MAJA 1969.

Začelo se je vpisovanje posojila za modernizacijo železnic Jesenški železničarji vpisali 527.400 din posojila

V tork, 15. aprila, so na vseh železniških postajah odprli vpisna mesta za vpisovanje posojila za modernizacijo naših železnic. Do tega dneva pa so skoraj vsi železničarji v naši republiki že vpisali posojilo. Svojim po-klicnim tovaršem so sledili tudi jesenški železničarji, ki so do danes vpisali kar 527 tisoč 740 dinarjev.

V pogovoru s šefom železniške postaje Jesenice tovaršem Nahtigalom smo izvedeli, da je največ obveznic vpisala njihova sekacija za vzdrževanje. Od 280 zapošlenih je vpisalo posojilo kar 260 delavcev, in sicer v znesku 208.400 dinarjev. Uslužbenici železniške postaje Jesenice so vpisali 161.700 di-

narjev, zaposleni v kurilnici pa 157.300 dinarjev.

Kaj pa menijo o razpisanim posojilu sami železničarji? To vprašanje smo postavili Anici Hlebanja, uslužbeniki na železniški postaji Jesenice, ki nam je takole odgovorila: »Za posojilo sem vpisala 800 dinarjev, to je približno eno mesečno plačo. O sami akciji za zbiranje sredstev za modernizacijo naših železnic lahko povem le to, da je takšen način zbiranja denarja zelo primeren, tako za same železničarje kot za druge občane. Upam, da bodo sredstva, ki jih bomo s posojilom zbrali v Sloveniji, tudi ostala v naši republiki.«

Med delavci, ki so ravno premikali nekatere vagone

potniškega vlaka, smo ustavili Jožeta Kobeta: »Vpisal sem 500 dinarjev in mislim, da je takšno zbiranje denarja zelo primerena oblika. Znano je, da so naše železnice precej zastarele in da je nujno potrebna njihova modernizacija. Če pa hočemo boljše in hitrejše voziti, je prav, da tudi sami prispevamo nekaj sredstev.«

Ob tej priložnosti naj še zapишemo, da so na vseh železniških postajah pripravili vpisna mesta, kjer lahko občani vpisajo posojilo za modernizacijo železnic. Vsi, ki bodo vpisali posojilo, bodo dobili 6 odstotkov obresti od vsote vplačanih obveznic. Poleg tega pa bodo vsi tisti, ki bodo vpisali 500 dinarjev posojila, dobili eno brezplačno

karto I. razreda za vse relacije v naši državi. Tisti posamezniki, ki bodo vpisali 1000 dinarjev posojila, pa bodo dobili tri brezplačne karte I. razreda za prevoz na vseh vlakih na katerikoli relaciji jugoslovenskih železnic. Za vse vpisnike posojila bo skupnost jugoslovenskih

železnic pripravila tudi loterijsko žrebanje obveznic. Izbranih bo 500 dobitnikov — med njimi pa naj omenimo brezplačne 5- in 10-dnevne izlete v tujino, 10-dnevna brezplačna letovanja v počitniških domovih in brezplačne karte za potovanje po železnicah. V. G.

Delavci Save tudi v Velenje

Izvršni odbor sindikačne organizacije v podjetju Sava v Kranju pripravlja za člane sindikata poseben izlet v Velenje. Udeležili se bodo proslave 25. obljetnica Štajerske in Koroške v borbi, na kateri bo govoril predsednik Tito.

Predvideno je, da se bodo proslave udeležili predvsem mladinci, ki se bodo srečali s prebivalci zamejske Koroške. Na proslavo bodo odšli s tremi avtobusi.

Smrtonosni škaf

Lepega hladnega jesenskega jutra, 8. septembra 1944, se je iz Selc prek Studena in Češnjice do Železnikov, ter prek Dolenne vasi, Bukovškega polja zatreslo od močne eksplozije, ter odmevalo po gozdnatih pobočjih. Ljudje so na tiho slutili, da so jo tokrat Nemci izkupili. Se isti dan so ljudje veselo a pazljivo in v velikim zadoščenjem govorili o koncu nemških žandarjev, ki so se bili nastanili v tamkajšnjem župnišču in kapeljni ter strahovali domala vso Selško dolino.

Bila je to ena izmed dobro organiziranih akcij varnostne obveščevalne službe (VOS). Zaradi 17-letne snažilke, članice Skoja Minke Rešek-Smolje je ostalo pod ruševinami 22 Nemcev, vsi ostali pa so bili ranjeni.

Minka, takratna skojevka, živi danes v Kranju in se dogodka zelo živo spominja še zdaj.

Kot pravi Minka je pravzaprav ona dala prvo misel o taki akciji. Povedala jo je obveščevalcem. Slavko Furlan in Vinko Naglič sta bila navdušena nad to zamisljo. Treba jo je bilo le dodobra preuciti, pripraviti in držati v strogi tajnosti.

Domenili so se vse podrobnosti. Naglič ji je prinesel domov dva hleba plastike in 4 tako imenovane temperirane svinčnike — sprožilce. Ob tem je Minko tudi dobro poučil, kako je treba to postaviti, priključiti vžigalnik in vse.

Domenili so se tudi za dan. Kako to urediti v kapeljni, si Minka ni delala preglavic. Tam je kot snažilka imela dostop vse prostore, ob vsakem času. Težje pa je bilo v župnišču, kjer te zvezne ni imela. Drugim ni zaupala.

Tam bi jo skoraj zasčili že pri prenosu plastike. Dala jo je kar v škaf in pokrila s cunjo, krtačo, milom — kot čistilka pač. Ko je šla tja, je eden izmed Nemcev prišel pogledat, kaj dela, če da je slišal nekaj sumljivega. Ni uspela. Sestkrat je šla tja, da je končno prišla v neki stranski prostor. Pod žaganjem je namestila tisti »spoklon« okupatorjem. In potem je morala znova tistega usodnega jutra tja, da je vstavila vžigalnik in sprožila.

Podobno je z dosti manj tveganja napravila v kapeljni. Ob 7. uri je zapustila stavbi in odšla. Vžigalniki so bili naravnani na 20 minut. Nesstrupno je čakala. In . . . Vse se je streslo. Najprej v eni, brž zatem pa še v drugi stavbi. Ljudje so se vsi prestrašeni ustavljali na cesti, gledali s polja, spraševali. Ona pa se je takoj umaknila na varno — k partizanom. Slutila je, da bodo vedeli, kako jim je »očistila« vest. In res je bilo. Ker niso našli nje, so se maščevali nad družino.

Minka pravi, da se ji še danes zdi čudno, s kakšno samozavestjo, brez strahu je vse to pripravljala in končno uredila. Veliko je, kot ona pravi, prispevalo to, da je malo prej padel v partizanih njen brat. Hotela ga je maščevali, spoznala je, da mora vsak napraviti vse, kar zmore. In njej se je ponudila ta priložnost.

Taki so pač bili takratni mladinci — skojevci. Tako je delala obveščevalna služba. Čeprav je to drobec dogodkov, je vendar vreden spomina leta 50-letnice KPJ, Skoja in sindikatov ter razstave o delovanju Vojske na Gorenjskem, ki jo pripravlja.

K. M.

KREDITNA BANKA IN HRANIČNICA LJUBLJANA

prireja za svoje varčevalce vsake štiri mesece nagradna žrebanja. V poštov pridejo varčevalci, ki bodo do

30. aprila 1969 imeli vloženih najmanj 2000 N din z odpovednim rokom nad eno leto (varčevalci vezanih hraničnih vlog, stanovanjski in kmetijski varčevalci, ki namensko varčujejo po pravilnikih banke ter lastniki vezanih deviznih računov).

Vsakih nadaljnih vloženih in vezanih 2000 N din povečuje možnost do pridobitve nagrade.

NAGRADNO MAJSKO ŽREBANJE

BO V NOVEM SADU!

FODELJENIH BO 250 LEPIH NAGRAD, med njimi tudi dva osebna avtomobila in to FIAT 124 in FIAT 850.

ZAUPAJTE NAM SVOJE DENARNE POSLE! Opravimo jih hitro, zaupno in pod najugodnejšimi pogoji preko najbolj razširjene mreže poslovnih enot:

CENTRALA: LJUBLJANA, Šubičeva 2

PODRUŽNICE: Beograd, Cika Ljubina 8/I — Novi Sad, Grčkoškolska 2 — Mestna hraničnica ljubljanska — Domžale — Kamnik — Kočevje — Murska Sobota — Trbovlje

PREDSTAVNIŠTVO: München, Herzog Wilhelmstrasse 1

EXPOZITURE:

V Ljubljani: Bežigrad — Miklošič — Stara Ljubljana — Šiška in Vič
Izven Ljubljane: Črnomelj — Gornja Radgona — Grosuplje — Hrastnik — Lendava — Litija — Ljutomer — Logatec — Medvode — Rakek — Ribnica — Vrhnik — Zagorje

V AP Vojvodini: Bački Petrovac — Beočin — Srbobran — Sremski Karlovci — Temerin — Titel — Žabalj

Oceniti učni načrt osnovnih šol

Predstavljamo vam še enega kandidata

V sredo, 23. aprila, bodo nove občinske skupščine izvolile poslance zborov delovnih skupnosti republiške in zvezne skupščine. Tako bo končan predzadnji del volitev (maja bo republiška skupščina izvolila le še slovensko delegacijo v zbor narodov zvezne skupščine) in uresničen tisti del družbenega dogovora, ko smo v okviru predvolilnega programa socialistične zveze razpravljali o nalogah v prihodnjih štirih letih v občinah, republik in zvezi. Dogovarjali smo se o ljudeh oziroma predstavnikih, ki naj bi se v prihodnje spoprijemali z vprašanji našega nadaljnega razvoja in jih tudi reševali. Odbornike in poslance republiškega zabora slovenske skupščine ter družbenopolitičnega zabora zvezne skupščine, ki smo jim zaupali to odgovorno delo, smo v sredo, 9. aprila, in minulo nedeljo že izvolili.

Upamo, da nam je v zadnjih nekaj številkah našega časnika uspelo predstaviti kandidate za republiške in zvezne poslance na Gorenjskem. Danes vam predstavljamo še zadnjega kandidata za republiškega poslanca na Gorenjskem. To je tovaris Slavko Malgaj iz Kranja, ki je na zadnjih zborih volivcev dobil potrebitno večino glasov za kandidata za poslance prosvetno-kulturnega zabora republiške skupščine.

Na zadnji skupščini občinske zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Kranju je bil izvoljen za predsednika. Je tudi član izvršnega odbora občinske konference SZDL Kranj in dosedanjši poslanec prosvetno-kulturnega zabora republiške skupščine.

Tovariš Malgaj, ponovno kandidirajo za poslance prosvetno-kulturnega zabora. Kaj menite, s katerimi vprašanji proslete in kulture bi se morali poslanci v prihodnje najprej srečati in jih rešiti oziroma za kaj se boste vi vzemali, če boste izvoljeni?

»Menim, da bi se prosvetno-kulturni zbor v prihodnjem mandatnem obdobju moral zavzemati za reševanje tistih vprašanj, ki so najpomembnejša za izpopolnitve našega šolskega sistema. To pa so: samouprava v šolah oziroma v šolstvu, usposabljanje oziroma vzgajanje pedagoškega kadra in zagotovitev doslednega in sistematičnega štipendiranja tistih nadarjenih učencev, ki živijo zunaj kulturnih središč oziroma jim oddaljenost in slab materialni pogoji otežkočajo ali celo onemogočajo nadaljnji študij. Razen tega pa bi bilo treba narediti analizo sedanjega predmetnika in učnega načrta za osnovne šole. Ta analiza bi morala ugotoviti in dokazati, če je za tako velik osip (nezadosten uspeh) učencev osnovnih šol morda kriv prezahteven oziroma preširok učni načrt.«

Na kulturnem področju pa bi se zavzemal za samoupravo v kulturi in za realizacijo načel nadaljnje kulturne politike, ki so bila sprejeta na kongresu zveze komunistov Slovenije. Menim, da bi bilo na tem področju v prihodnjem obdobju treba sprejeti takšen zakon, ki bi zagotavljal stalne in trdne vire za razvijanje kulturnih dejavnosti.«

Na občinski konferenci SZDL v Kranju so nam povedali, da sedaj na področju kranjske in tržiške občine kandidirajo za poslance prosvetno-kulturnega zabora republiške skupščine dr. Petrič Ernest, Milan Batista in Slavko Malgaj. Tovarišica Marija Faganelli iz Tržiča je namreč svojo kandidaturo umaknila. Kandidaturi za poslance gospodarskega zabora republiške skupščine pa sta se odpovedala tudi Borut Šnuderl iz Save Kranj in inž. Repič Miro iz ZLIT Tržič.

A. Žalar

Pred kratkim so na kranjskih ulicah začeli pleskati prehode za pešce. Žal pa dela kljub večjemu prometu počasi napredujejo, saj delo opravlja le dva delavca...? — Foto: Franc Perdan

Mladinci o volitvah

»Samo en kandidat je premalo,« se strinjata anketiranca

Tako kot prebivalce vse Gorenjske, je nenadni sneg v nedeljo, 13. aprila, na dan volitev, tudi Škofjeločane hudo preseenetil. Po topli, čisto spomladanski soboti si bržkone nihče ni obeta tolikšnega vremenskega preobrata. Kljub vsemu pa so bile ulice že pred sedmo zjutraj polne ljudi. Vsakdo je hitel, želeč čim prej opraviti svojo državljanško dolžnost. Ob prve minute dalje so imeli člani komisij polne roke dela. Malo po deseti dopoldan smo obiskali več volišč in se pozanimali za rezultate. Povsod je do takrat glasovalo že čez 50 odstotkov zavezancev.

»Kaže da bo letos udeležba precej boljša kot pred dvema letoma,« so nam povedali odgovorni. Zares, do sedmih zvečer je na območju občine Škofja Loka oddalo svoj glas 90,70 odstotka vseh volilnih upravičencev. Med njimi je bilo tudi precej mladih, takšnih, ki so še nedavno postali polnoletni. Kako se počuti človek, ko prvič stopi pred skrinjico z lističi, kaj misli o našem volilnem sistemu, kaj mu ni všeč in kaj pričakuje od izvoljenih odbornikov ter poslancev, smo skušali izvedeti od dveh mladincev, od Lučke Jamnik, dijakinja tretjega letnika šole za medicinske laborante in Janeza Gosarja, 18-letnega gimnazijca (prav tako tretji razred) iz Škofje Loke.

»Ne vem,« kaže Janez Gosar, »kako se določa kandidat. Le-teh tudi ne poznam. Mislim, da je tako tudi z večino drugih volivcev, mislim da premalo vedo o ljudeh, ki naj bi jih štiri leta zastopali v zvezni, republiški in občinskih skupščinah.«

»Pa se zavedate, da so časopisi letos mnogo pisali o njih, toliko kot še nikdar?«

»Da, vem. Priznam, svoje nevednosti sem deloma kriča tudi sama. Ampak radio — tega največ poslušam — ni bil dovolj konkreten, ni nas dovolj podrobno seznanil z osebnostjo bodočih odbornikov in poslancev.«

»Kaj pa volilna lista? Ste z njo zadovoljni?«

»Ne povsem. Na spisku

možnih kandidatov za republiško in zvezno skupščino je napisano le po eno ime. To ni prav. Morala bi biti vsaj dva, saj sicer nimamo kaj izbirati.«

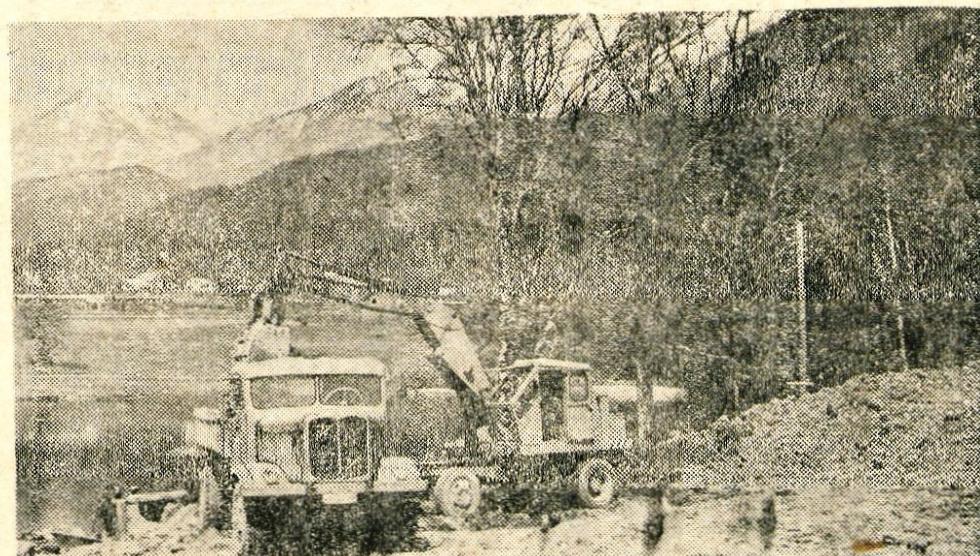
Drugi naš sobesednik, dijak Janez Gosar, je na vprašanje, kako se je počutil kot volivec, odgovoril, da mu je bilo malce nerodno, da pa sicer vse skupaj ni nič posebnega. Tudi njemu ni prav, ker kandidata za najvišji republiški in zvezni zakonodajni organ nista imela tekmev.

»Od predlaganih poznam samo enega. Toda krit sem sam, saj me ni bilo na zboro volivcev.«

— In kaj pričakujete od izvoljenih?

»Če te izvolijo ljudje, jim moraš tudi znati prisluhniti. Poslanec in odbornik naj bi po mojem neprestano vzdrževala stike z občani, upoštevala njih želje in jih skušala uresničiti. To je njuna dolžnost. Doslej, kolikor vem, so se naši predstavniki držali tega samo na pol.«

I. G.

Spoštno gradbeno podjetje Projekt Kranj je pred kratkim začelo z gradnjo Garni hotela v Preddvoru. — Foto: F. Perdan

SLAVKO MALGAJ, rojen 26. 3. 1927 v Ljubljani, zapošlen kot ravnatelj osnovne šole Stane Žagar v Kranju.

V Žireh pravijo:

Odcepiti se ali ne odcepiti — to je zdaj vprašanje

Žirovci so odločeni prekoračiti mejo, ki stoji med njimi in napredkom

Zgodilo se je pred osmimi leti. Žiri, nekaj samostojna teritorialna celota, so postale del občine Logatec. Še sedaj, po tolikem času, ljudje v Žireh ne vedo povedati, zakaj so se kar tako brez referendumu priključili bližnjemu notranjskemu sosedu. Kaj je bilo posredi? Danes to vprašanje znova burka domišljijo in razvnema glave prebivalcev zgornjega dela Poljanske doline. Na minulih zborih volivcev so namreč Žirovci prvič jasno in glasno izrazili svoje nezadovoljstvo, prvič so množično zahtevali odcepitev od logaške občine in priključitev k Škofji Luki.

»Ogoljufani smo bili,« pravijo danes, če jih vprašate za mnenje. »Nasedli smo pravljicam o nizkih davkih in taksah, o ugodnostih, ki se pod okriljem Logatca baje obetajo kmetu. Zdavnaj že bi morali ukrepati, osem let životarjenja ter gospodarske stagnacije je več kot preveč.«

Imajo prav? Kaj jih jezi, kje jih čevelj žuli? Zakaj so se spustili? Na vse to bomo skušali odgovoriti v pričujočem prispevku.

»GORENJCI SMO, NE PA NOTRANJCI!«

Tako uam je dejal eden od mnogih anketirancev, ki so odgovarjali na naša vprašanja. Kratek im morda malce poenostavljen vzrok pravzaprav odkriva bistvo vsega sedanjega dogajanja v Žireh. Kraj in njegova okolica sta del Poljanske doline ter prav zato tudi del Gorenjske. Geografsko sta z njo neeločljivo povezana. Celo zgodovinsko glezano je trditev neoporečna, saj že več sto let stare liste in ta kraj prištevajo k škofjeloškemu ozemu. Akcija, s katero so Žirovski konec priključili občini Logatec, se pravi Notranjski, torej ne vzdrži kritike. In smo spet pri vprašanju: zakaj tako? Svoje trditve o nesmiselnosti

sedanje situacije opirajo na podatke o gospodarski moći njihovega območja. Le-ta namreč predstavlja najbolj razvit del vse občine. Brez njega bi Logatec, ki že sedaj sodi med šibkejše slovenske komune, le stežka shajal. Skoraj polovico vseh proračunskih sredstev prispevajo Žiri. Višina novoustvarjene vrednosti na prebivalca je tamkaj občutno večja od poprečja za vso občino. Glede tega kraj in okolica prekašata celo Škofjo Loko. Razume se, da zato vodilni Žirovci tudi na političnem, ne le na gospodarskem odru igrajo prvo violino, saj je na primer — čeprav zastopajo samo 3900 od skupno 11.000 prebivalcev — zanje v skupčinskih klopeh rezerviranih kar polovica sedežev. V

gospodarsko močnejši sosednji komuni bi bil njih vpliv seveda mnogo manjši.

DIREKTORJEV ČLANEK

Zanimali smo se tudi, kako se je pravzaprav začel »upor«, ki utegne imeti daljnosežne posledice. Vzroki zanj so, kot že rečeno, stari osem let. Nenosreden povod vsega sedanjega dogajanja pa je bil članek Izidora Rejca, direktorja tovarne Alpina. Objavil ga je v tovarniškem glasilu Delo — življenje. Iz dveh strani dolgega besedila z naslovom O prihodnosti kraja zvemo za trenutni položaj Žirov in za nič kaj rožnato bodočnost vsega območja, ki bo — priključeno občini Logatec — kaj kmalu zaostalo, saj je njegov razvoj sprič zaprtost in odrezanost od sveta skoraj nemogoč. Pisce takole zaključi: »Kraju bo treba dati odprtjo perspektivo, ki bo slovela na stvarnosti in geografski osnovi. Če smo smeli demokracijo že pred leti pu-

stiti ob strani, moramo sedaj, ko je čas svoje povedal, tudi vsi prebivalci na pravilen in demokratičen način izreči, kaj hočemo in kje je naša perspektiva boljša in razvoju dan pravi temelj.« Nazadnje še pozove občane, naj na zborih volivcev povedo, kar misijo in zahtevajo.

Glasilo izhaja v nakladi tisoč izvodov, ki jih vsak mesec likrat z osebnimi dohodki razdelijo med delavce. Sporné tretjo številko so ljudje dobili v roke komaj dan pred začetkom zborov, a vendar direktorjev članek ni ostal brez odmeva. Sprožil je vihar, ki se do danes še ni poleg.

»Predstavniki občin skupščine so moje pisanje nemudoma zavrnili, hoteč vso zadovo potlačiti,« je povedal Izidor Rejc. »To ni bilo poštano, zato sem osebno obiskal 3 z bore volivcev ter javno, pred ljudmi in v občini, predstavil svoja stališča. Prisotni so me soglasno podprt.«

Kljub temu (ali pa prav zato) je bilo v nalednjih dneh na račun »upornega« direktorja izrečenih mnogo pikrih besed. Očitali so mu, da načenja stvari, ki se ga nič ne tičejo, da nima pravice pisariti in govoriti o zadevah, ki sodijo v pristojnost oblasti. Takšno besediščenje je seveda nesmiselno. Vsak občan lahko izraža svoje mnenje, če pa je vrh vsega še član komisije za razvoj kraja — kot na primer Rejc — so očitki naravnost smešni.

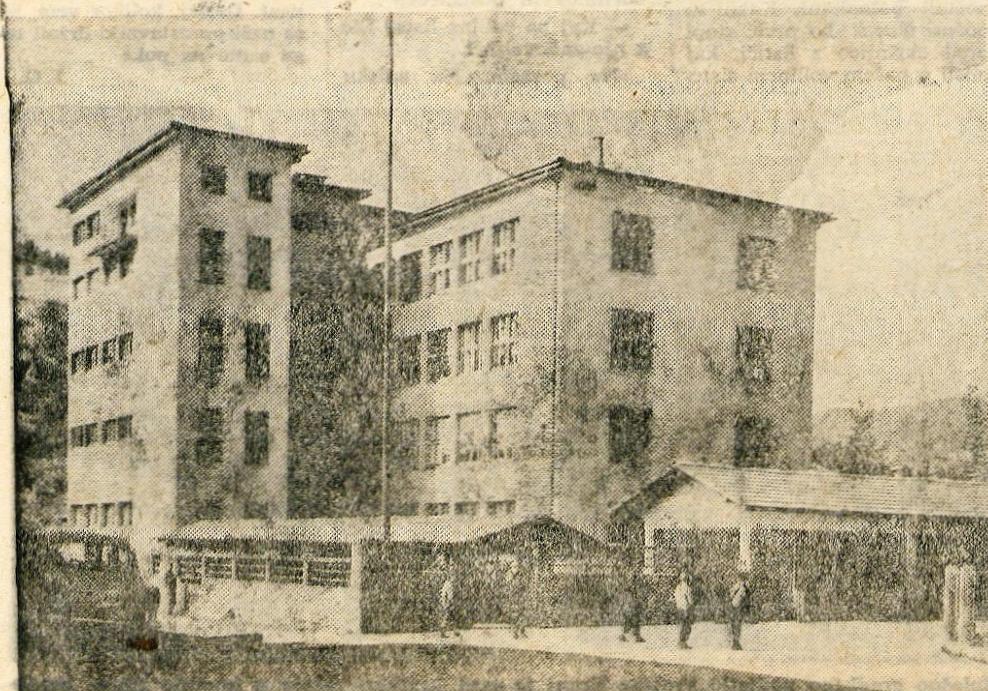
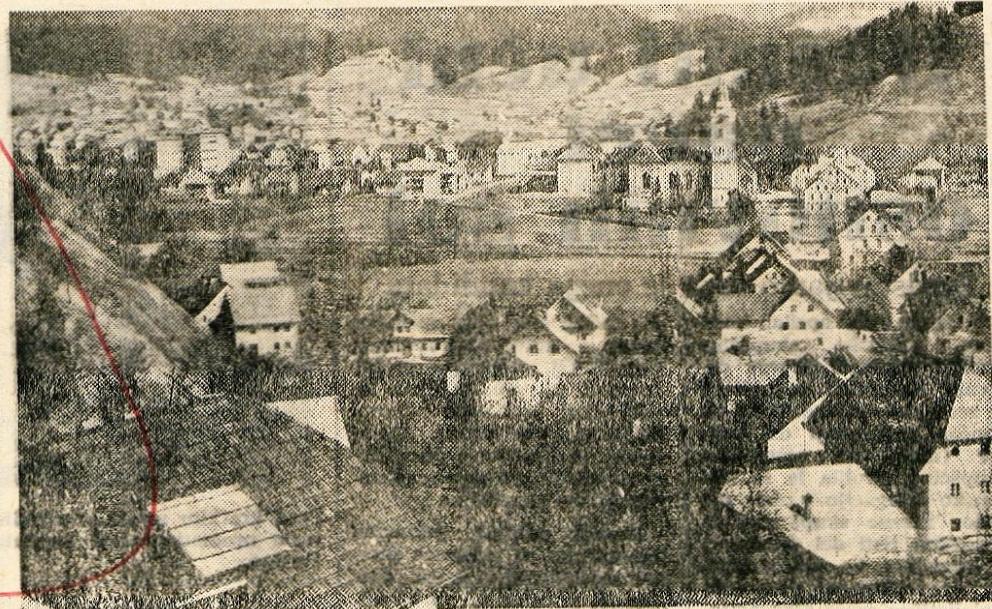
»Verjemite mi, da poznam tukajšnje stanje,« nam je povedal direktor. »V zadnjih osmih letih, odkar smo se priključili Logatcu, so Žiri več izgubile kot pridobile. Za občinsko blagajno sta kraj in njegova okolica bogat vir dohodkov. Vendar Žirovci od tega nimamo prav ničesar, saj se k nam vrne bore malo proračunskih sredstev. Glavno breme pri vseh večjih investicijah doma je morala prevzeti tovarna Alpina. Ob-

činski možje se ne potrudijo niti toliko, da bi skušali organsko zblizati obo kraja. Povezave — razen formalne seveda — ni. Cesta do Logatca je nemogoča. Pogrešam tudi kulturno in športno sodelovanje. Tovrstni stiki s Škofjo Loko so mnogo bolj pogosti. Še precej huje je z videzom in rastjo naselja. Ti dve stvari sta oblastem očitno deveta briga. Urbanistični načrt izpred dveh let je bil sprejet prepozno, k njegovi izdelavi niso pritegnili domačinov. Žiri se sicer širijo, vendar le na račun individualnih gradenj. Vse poteka stihijsko.«

UMETNA TVORBA

Naš sobesednik je menil, da občina Logatec ni upravila svojega obstoja. Njena materialna osnova, mnogene zmogljivosti so premajhne.

»To je umetna, prisiljena tvorba, vnaprej obsojena na razpad. Žiri sploh ne sodijo v njene okvire. Tukajšnje prodajalne so v rokah gorenjskih trgovskih podjetij. Načrt o lastnem trgovskem centru je padel v vodo. Alpina se obrača izključno le navzven, proti Gorenjski. Tovarna, ki je lami izvozila za 2 milijona 135 tisoč ameriških dolarjev svojih izdelkov, od občine

Tovarna Alpina je največje žirovsko industrijsko podjetje pa tudi največje podjetje v občini Logatec naplom. Izguba takšnega orjaškega vira sredstev bi bil za komuno hud udarec.

Delavec za strojem v tovarni Alpina Foto: F. Perdan

Logatec zares nima kaj pričakovati.«

Po vsem tem je razumljivo, da so puntarji med Žirovci v veliki večini. Podpirajo jih tudi kmetje, razočarani nad neizpolnjenimi oblubami o nizkih dajatvah in o drugih izjemnih ugodnostih. Referendum, na katerem bo 3900 ljudi glasovalo za ali proti odcepitvi, za ali proti sedanjemu stanju, nameravajo izvesti kmalu po volitvah. Se pred tem pa bodo predstavniki obuh občin na javni tribuni odgovarjali volivcem. Za dobro obveščenost prebivalstva je torej poskrbljeno.

DRUGA STRAN PREVIDNO MOLCI

Seveda smo hoteli slišati še drugo plat Žirovske plošče. Toda na krajevnem uradu in na sedežu družbenopolitičnih organizacij so bili silno redkobesedni. Sekretar osnovne organizacije ZK Peter Naglič nas je odpravil z besedami: »Ne dajemo nobenih izjav.« Predsednik socialistične zveze se ni odrezal nič bolje. Malce zgovornejši je bil edino Nejko Podobnik, tehnični sekretar političnih organizacij.

»Ljudje so razvojeni že osem let, zato ni čudno, če si želijo odločitve. Upoštevati velja tudi, da smo Žirovci nekako čustveno navezani na Škofjo Loko, kar je po svoje značilno. Vendar pa bi ob referendumu vsakogar morala voditi le zavest, da edino važno stvar predstavlja današnje splošno stanje kraja ter želje in perspektive za prihodnost. Gledati nazaj in iskatki krivca ni pametno.«

Toliko in nič več smo uspeли zvedeti. Vsakdo se je izognil kakršnemu koli daljšemu razgovoru. Skupščina do tega dne o stvari še ni dokončno sklepal, stališča do posameznih vprašanj še niso bila izoblikovana, zato je obnašanje krajevnih funkcionarjev deloma razumljivo. Vendar se človeku ob tolikšni tajanstvenosti nehote vsljije vprašanje: kaj neki pravljajo v Logatcu? Morda učinkovito protiakcijo, s katero nameravajo prepričati ljudi, naj ne glasujejo za spremembo občinskih meja. Žirovci s svojo zahtevjo po odcepitvi namreč postavljajo na kocko obstoj celotne občine, ki se tako zelo okrnje na brzkonje ne bo mogla dolgo obdržati.

MNENJE ZASLUŽNEGA OBČANA

Slučajni mimoidoči, ki smo jih pobrali, koga bi še večalo vprašati za mnenje o Žirovskih separatističnih žejah, so nam skoraj brez izjeme priporočili Vinka Govekarja, upokojenca, ki uživa sloves enega najzaslužnejših mož daleč naokrog, človeka, ki je po drugi svetovni vojni pomagal združevati male

čevljarske delavnice in ustanoviti tovarno Alpina.

»Stvar močno, skoraj preveč razburja duhove, pravi tov. Govekar. »Konč koncevni važno, kam sodimo, pod katero občino smo. Važno je le, kje bo vsem nam čim boljše, kje bomo dosegli čim boljše rezultate.«

Vinko Govekar je za priključitev k Škofjeloški občini, saj iz lastnih izkušenj ve, da lahko Žiri le na ta način pridejo do izraza. »Pred osmimi leti sem predlagal referendum, saj so bili ljudje čisto očitno proti združevanju z Logatcem. Zbral sem podpise več kot ene petine prebivalcev, kolikor je potrebno, da občinska skupščina zahtevi ugodi. Toda predlog so kljub temu zavrnili.«

Tovariša Govekarja smo tudi vprašali, kaj je po njegovem mnenju botrovalo nerazumljivi odločitvi, s katero so Žiri in njihov okoliš postali del občine Logatec.

»Menim, da smo bili potem, ko se je sedež okraja preselil v Kranj, pri delitvi dohodka nekoliko prikrajšani. Naši predstavniki so zato — morda iz užaljenosti — sklenili priključiti se Logatcu, kar pa ni bilo pametno. Vse do takrat smo namreč odlično sodelovali z Gorenjsko, povezava z drugimi deli je bila trdna in stalna. Sedaj so te vezi seveda pretrgane.«

Naš sobesednik je potlej kot primer navedel nemogoč, z vsemi osnovnimi principi modernega trga skregan način poslovanja, ki pa se ga morajo držati vsi kupci proizvodov, izdelanih v Žirovskih podjetjih. Ustanova ali organizacija kupi blago v Žireh, plača pa v Logatcu, transportira z železniške postaje Šk. Loka, sodne zadeve pa mora urediti na vrhnki.

»Kaže, da se ljudje ne zavedajo, kaj v gospodarstvu pomeni koncentracija vseh služb. Zamotano in počasno poslovanje pa je za mlado, rastočo industrijo kot je na primer Žirovska, hud problem.«

Govekar pravi, da nekdaj, ko so sodili še k Škofji Loki, takšnih nevšečnosti ni bilo. Vse je teklo gladko, strokovnjaki, ki jih v Loki ne manjka, so ob raznih zastojih nemudoma priskočili na pomoč. Danes pa se morajo Žirovci sami ubadati z najrazličnejšimi problemi — in teh je več kot kdajkoli poprej.

»Naj omenim samo pošto. Ob nedeljah sploh ne obrajuje, vse pošiljke naslovnik dobti z zamudo enega ali dveh dni.«

— — —

Ali je ob tem, kar smo pisali, ravnanje jeznih prebivalcev zgornjega konca Poljanske doline še komu nerazumljivo? Trmasto vztrajanje na sedanjem stanju najbrž ni zdravo.

I. Guzelj

Uredništvo Glasa je dogodek v Žireh pred osmimi leti različno komentiralo. Iz množice člankov smo izbrali samo nekatere odlomke, ki kažejo, v kakšnem vzdušju je tekla v tistem času razprava o združevanju gorenjskih občin še zlasti pa razprava o Žireh in njihovi priključitvi k logaški občini.

Karel Makuc je v 18. številki Glasa, 13. februarja 1961 v članku Kdo bo nosil odgovornost, zapisal: »Zelo pa je odbornike iznenadilo stališče Žirovske občine, ki je odklonila predlog združitve s Škofjo Loko in se izrekla za priključitev k občini Logatec. O tem je na začetku seje poročal odbornik sam predsednik OLO tov. Vinko Hafner. K razpravi se je oglasilo še sedem odbornikov. Vsi so govorili o nerazumljivem stališču v Žireh in izražali dvom, če bo ta izbira v daljši perspektivi res pravilna. Poudarjali so, da je tak sklep v Žireh vezan na veliko odgovornost za nadaljnji razvoj tega kraja. Odbornik in tamkajšnji poslanec Anton Peterl je med drugim predlagal, naj ne bi za sedaj upoštevali tega stališča Žirov in bi počakali z odločitvijo...« (Poročilo s seje OLO)

I. P. piše v svojem članku Besedo vsem v sredo, 1. marca 1961, naslednje: »Vest, da se občina Žiri vključi v sestav nove občine s sedežem v Logatcu, je iznenadila domala vso Gorenjsko, zlasti pa še one, ki bolj podrobno poznajo lego ter navezanost Žirovske kotline na ostalo Gorenjsko. Toda zbori volivcev so sklenili tako. Res je. Vendar pa se danes že kaj pogosto sprašujejo volivci sami, zlasti pa volivci volilne enote št. 9, kaj lahko od te odločitve pričakujejo.

Volilna enota št. 9, ki obsega vas Žirovski vrh, je imela sklican kakor ostale volilne enote zbor volivcev za četrtek, 9. februarja. Vabila so sprejeli šele dan pred napovedanim datumom. Tako so bili volivci kljub važnemu dnevнем redu le pomanjkljivo obveščeni. To poudarjamo zato, ker je ta volivna enota hribovita in niso volivci tako hitro obveščeni o vsem kakor v dolini. Toda kljub temu je bilo med njimi veliko zanimanje, saj so se v precejšnjem številu zbrali na zboru. Toda priznati je treba, da so volivci zmanjčali na nekoga s strani občinskega vodstva ali kakega drugega političnega delavca, ki bi jim zadevo razložil... Volivci so šele na zborih, vsaj tako bi sklepal, pričeli resno razmišljati, kako naj se pravzaprav odločijo. Nenadoma so ugotovili številna dejstva, ki govore za to, da njihova občina pride v sestav nove občine s sedežem v Škofji Loki.«

11. marca 1961 je Glas priobčil članek Karla Makuka — Zakaj hudi duhovi v Žireh — tole piše: »Nevarno je, da pride celo do fizičnega obračunavanja med ljudmi... Toda sedaj je ta enotnost v nevarnosti. Peščica ljudi dela razdor, ki zmanjšuje razpoloženje in delovno storilnost... Imeli so možnost za združitev z Idrijo, Logatcem in Škofjo Loko. Na zborih volivcev je bila velika večina za priključitev k Logatcu. O tem je razpravljal že Okrajni ljudski odbor, kjer je bila tudi izrečena bojanzen, če so prišli volivci do take opredelitev na osnovi vsestranskih objektivnih presojanj in če je taka odločitev res najboljša... Posamezniki so rekli, da niso mislimi, da gre tako »zares« in da bi bilo pač treba ob taki usodni odločitvi dati možnost svobodnejše, trajne in množične oblike izražanja vsem, ne pa le z javnim dviganjem rok tistih volivcev, ki so prišli na zbor. Začeli so zbirati podpise. V sredo so imeli že 541 podpisov volivcev, kar je kot pravijo že iznad minimalne zahteve — petine volivcev, za zahtevo uradnega referendumu. Seveda bi bil referendum popoln in demokratičen, če bi bili vsi volivci oziroma prebivalci sploh v resnici objektivno in nepristransko seznanjeni z dobrimi in slabimi stranmi in če se posamezniki ne bi bili groženj. Ti pogoji pa ob današnjem stanju niso povsem zagotovljeni. Toda nerazumljivo je, zakaj toliki hudi duhovi proti želji po referendumu, proti najdemokratičnejši obliki, ki jo zakoni dovoljujejo volivcem...«

APRIL — mesec Pavlihe

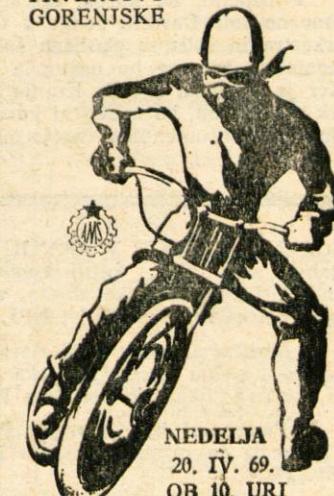

10 x po 50.000.- S din
100 x po 1000.- S din
Ob 99-letnici PAVLIHE!
Podrobnosti o razpisu
berite v PAVLIHI!

Tekmovanje z mopedi

ZA
PRVENSTVO
GORENJSKE

Dano okolje ni bilo naklonjeno poskusu

Razstava Tomaža Salamuna v Galeriji v Prešernovi hiši je sprožila vrsto odmenvov v Kranju in drugod. Pozitivno in negativno vrednotenje samega razstavnega poskusa pa je obenem postavilo pod luč tudi vprašanje odgovornosti muzejske oz. galerijske ustanove kot celote in posameznika pri postavitev takih in podobnih razstavnih preditev.

Galerijska dejavnost je že od nekdaj živila v senci najrazličnejših pogojnikov, ki so krepili njeno rast ali jo omejevali. Interesi občinstva in zahteve umetnika po uveljavljenosti, ki so neločljiv del umetniškega ustvarjanja, so odločilno vplivali tudi na posodo in način galerijskega dela. Skladje med obema činiteljema, ki so ga lahko povzročali v perifernosti potisnjeni likovni problemi ali morda tudi dovolj široka razgledanost gledalca, se je lahko v določenih trenutkih umetnostnega razvoja sprevrglo v odkrito nasprotovanje, ki smo mu bili večkrat priča tako v prejšnjem in še

posebno v našem stoletju, v obdobju nenehnega iskanja novega »boljšega in času ustreznjšega« likovnega izraza.

Umetnostno - zgodovinska stroka kot strokovni oblikovalec galerijske dejavnosti in njenih oblik je ne enkrat s svojim, včasih morda preveč v tradicijo uprilm pogledom ali zaradi hotenega spogledovanja z občinstvom storila marsikatero krivico oblikovalčemu umetniku. Iz trpkih izkušenj, ki so jih izvala nepričakovana zmagovalja ustvarjajočega duha, so se sčasoma izoblikovali zelo toleranti pogledi na razvoj umetnosti, če ne celo zamisel o enakovrednosti likovnih pojavorov, posebno, če jih vrednotimo kot odnev časa in prostora, v katerem so nastajali.

Ustvariti steherni likovni generaciji, pa naj bo to mlada ali če hočemo najstarejša, možnost umetniške uveljavljive, je bila vseskozi tudi načelo galerijske politike v Kranju. To vodilo je bilo prisotno tudi pri sprejemu Sa-

lamunove razstave, čeprav pri tem sicer pustimo ob strani vprašanje umestnosti ali neumestnosti izbora razstavnega prostora, saj so o tem izrekli svojo besedo že samoupravni organi muzeja. Bolj aktualno je razjasnitveno vprašanje osebne odgovornosti vodje galerije pri pripravi razstav, ker se v časopisu povezuje ime muzejskega sveta Gorenjskega in pomota celo Prešernovega spominskega muzeja (ki je sicer sestavni del kranjske muzejske ustanove) ne samo z ukinjivo, temveč tudi z organizacijo Salamunove razstave. Vsekakor so naloge imenovanega samoupravnega organa mnogo širše: oblikovanje celotne razstavne politike muzeja, medtem ko je izbor posameznih razstav, podobno kot drugod, zaupan vodji galerijske dejavnosti v muzeju — umetnostnemu zgodovinarju in posvetovalnemu organu muzeja — galerijskemu svetu. Spričo velikega števila likovnih preditev, ki so v letu 1968 dosegli število 51, je odgovornemu galerijskemu delavcu težko ustvariti kontinuiran stil s pristojnim organom v obliku stalnih sej, čeprav moramo po drugi strani ugostiti, da do sedaj ni bila zaznamovana nobena otvoritev razstave brez predhodnega posvetovanja umetnostnega zgodovinarja in spodaj podpisanega s strokovnimi kolegi in posameznimi članimi zirje pri galerijskem svetu muzeja. Podobno je bilo tudi ob razstavi Tomaža Salamuna, le da je bil ob tej priliki pritegnjen kot konzulant predsednik mednarodnega združenja umetnostnih kritikov tov. Kržišnik, ravnatelj Moderne galerije v Ljubljani, v kateri prav te dni razstavljajo članini skupine Atelje 69, ki ji pripadata tudi Tomaž Salamun, ki pa se je zaradi vzrokov, ki sem jih navedel že v razgovoru s tov. Guzeljem (Glas 12/4-1969), odločil za razstavljanje v Kranju. Zaradi Kržišniku so se pridružili tudi umetnostni kritiki: Aleksander Bassin, Andrej Pavlovec, Braco Rotar, Jože Šrot in dr. Nace Šumi, o razstavi pa so bili obveščeni tudi členi zirje galerijskega sveta. Čenrav je bil značaj razstave prireditve tak, da ni dosegel predhodne predložitve razstavljenih del in tudi koncent razstave je v bistvu nastopal šele ob samem aranžiraju.

»Vsekakor dano okolje«, kot je ugotovil galerijski svet muzeja na svoji ponedeljškovi seji, »ni bilo naklonjeno Salamunovemu likovnemu poskusu v Kranju«, eksperimentu, ki je sicer v Zagrebu in sedaj v Ljubljani minil brez pretresov.

Cene Avguštin

V Škofji Loki razstavlja svoje grafike
Gorazd Šefran

Nagubani simboli tesnobe

Ob razstavi grafičnih listov akademškega slikarja Gorazda Šefrana — odprli so jo v petek, 11. aprila, zvečer — moramo zopet, kot že tolkokrat doslej, ugotoviti, da gre za mladega likovnika, ki se je zgodaj odresel ustajljene šolske tehniki in raje isče samostojnih rešitev. S svojimi grafikami posega v naravo, v svet skrivenčene, od starosti nagubane in razbrzdane materje, ki spričo neavadnih oblik zbuja pri človeku najbolj fantastične asocijacije. Vendar pa si v prirodi samo sposaja zunanj razgibanost, nenavadno oblikovnost, pod katero skrije osnovno misel, pravo vsebino. Le-ta je skoraj praviloma pesimistična, prežeta z dvomom in negotovostjo, s strahom pred neznanom usodo, ki nas čaka in ki spriča zapletenosti dogajanj v današnjem času ne poraja vizije o lepi prihodnosti. Narava sama, kjer se Šefran zgleduje, vsekakor ne bo neposredno vplivala na usodo človeštva. Pač pa likovniku, zlasti grafičku, ki mora graditi na razgibnosti potek črt, robov in ne teliko na barvitosti, nudil

možnost samosvojega izražanja mīsi in občutij, porojenih ob razgljaljanju o kaosu, imenovanem sodobnost. Zmečkani ostanki nedoločljive snovi so nekakšna prispevka minljivosti, spremenljivosti vsega, tudi na videz neovrgljivih vrednot, skonstruiranih v glavah ljudi današnjega časa.

Grafika je že sama po sebi zelo zahtevna. Mladi avtor razstave na loškem gradu pa ne pomilja otežiti si dela z zapletenim, bedisi ploskim bodisi plastičnim obdelovanjem površine. Rad sega po kombinaciji črnobele in barvne tehnike, kar predstavlja dodaten napor. Za poznavalca bo ogled njegovih del zelo privlačen, to pa prav zaradi razgibanih, zapletenih, vendar zelo spremno izdelanih grafičnih struktur.

Za Gorazda Šefrana pomembni razstava na Loškem muzeju prvi samostojni likovni nastop. Ta 23-letni slikar je diplomiral lani pri prof. Maksimu Sedeju, sedaj pa nadaljuje študij na specialni šoli za grafiko, ki jo vodi prof. Riko Debeljak.

I. G.

50-letnica KPD Lom pod Storžičem

Jutri svečana akademija

S svečano akademijo bodo jutri v Lomu pod Storžičem počastili 50-letnico delovanja kulturno-prosvetnega društva. Ob tej priložnosti bodo podelili spominske plakete najzaslužnejšim članom tega društva, na akademiji pa bodo nastopili še mešani in moški pevski zbor ter recitatorji, prebrali pa bodo tudi kroniko delovanja društva.

Poleg tega bodo v Lomu pod Storžičem v letu organizirali še vrsto predstav ob 50-letnici KPD. — Tako bodo 4. maja ustanovni člani društva uprizorili veseloigr Trije tički, s katero so se predstavili že le-

ta 1919. Pred dramsko predstavo bo nastopil še pevski zbor, sestavljen iz članov takratnega zabora. Prvega junija bosta mešani in moški pevski zbor iz Loma pod Storžičem priredili samostojni koncert umetnih, narodnih in ponarodelih pesmi. V naslednjih mesecih bodo v Lomu pod Storžičem organizirali še vrsto razstav — fotografij, umetniških del slikarja Jožeta Megliča in etnografsko razstavo. Član dramske sekcije KPD Lom pod Storžičem Janez Slapar bo pripravil literarni večer, na katerem bo bral svoja dela. Jeden pa bodo člani se danje dramske sekcije uprizorili igro Rožmarin. Vig

Mladinski zbori bodo peli v Goričah

V nedeljo, 20. aprila, ob 15. uri bo v kulturnem domu v Goričah prva od letošnjih treh revij mladinskih pevskih zborov v kranjski občini.

Na nedeljski reviji bodo nastopili pevski zbori iz naslednjih osnovnih šol: Jezersko pod vodstvom Zofije Močnik, Goričke pod vodstvom Hermine Vidic, Lucijan Seljak Kranj pod vodstvom Marije Miklavc, France Prešeren Kranj pod vodstvom Eda Ošabnika in Anice Pajkič, Matija Valjavec iz Preddvora pod vodstvom Toneta Dolinške. Poleg šolskih zborov bodo nastopili še: mladinski moški zbor iz Stražišča pod vodstvom Eda Ošabnika, moški vokalni sekstet iz Šenčurja, ki ga vodi Janko Golob in mladinski godalni orkester glasbene šole iz Kranja pod vodstvom Petra Liparja. Revija zborovske in orkestralne glasbe je plod nenehnih prizadevanj glasbenih pedagogov na šolah in prizadevnih učencev, da s psemijo in instrumentalno glasbo prispevajo svoj delež k širjenju glasbene kulture v občini.

P. L.

Mladinski koncert v Cerkljah

V nedeljo, 20. aprila, ob 8.30 dopoldne bo v dvorani osnovne šole Davorin Jenko v Cerkljah koncert godalnega orkestra in solistov glasbene šole iz Kranja. Poleg instrumentalnih solistov bo nastopila tudi pevka Berta Ambrož. Ker je glasbena šola iz Kranja letos ustanovila svoj oddelek v Cerkljah, bo nedeljski koncert zanimiv prikaz razvoja glasbene instrumentalne vzgoje mladega človeka.

ar.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturno-zgodovinska, etnografska in umetnostno-zgodovinska zbirka, v Galeriji v Mestni hiši pa zgodovinska razstava: 50 let KPJ, SKOJ in sindikatov.

V Baročni stavbi v Tavčarjevi ulici 43 je v I. nadstropju na ogled stalna muzejska zbirka: Slovenska žena v revoluciji in razstava slikarskih del Dore Plestenjak-Slane.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v Galeriji pa razstava slikarja in grafika Josefa Hauserja (Švica).

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10.-12. in od 17.-19. ure.

USLUGA Stražišče Kranj

Obveščamo cenjene potrošnike, da opravljamo vulkanizacijo vseh gumijevih predmetov, kemično čiščenje oblek in blaga, pranje perila in žaganje drva. Na zaklogi imamo kvalitetno apno za beljenje. Pri nakupu nad 500 kg apna dajemo izredni popust. Poslovnična Sečljakova 7, Stražišče.

Za kemično čiščenje oblek in pranje perila imamo poslovalnico pri Vodovodnem stolpu, Begunjska 10. Cene uslug apna so konkurenčne.

SE PRIPOROČA KOLEKTIV!

Te dni po svetu

Beograd, 15. aprila — Na uradni obisk v našo državo je dopotoval avstrijski obrambni minister Georg Prader. Prader si je med obiskom v Jugoslaviji ogledal tudi vojaško vajo enot skopske garnizije.

MOSKVA, 15. aprila — V sovjetskih časnikih so se pojavili prvi članki o 50-letnici ZKJ, vendar pa je njihovo pisanje v precej čudnem tonu. Tako ukrajinska partizanska revija piše o ZKJ kot o partiji, ki propagira revolucionistične poglede. Nadalje list trdi, da kapitalisti znatno podpirajo Jugoslavijo.

BEograd, 15. aprila — Predsednik Tito se je pogovarjal z delegacijo socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije o aktualnih družbenopolitičnih nalogah in o skupščinskih volitvah. V pogovoru je predsednik Tito dejal, da morajo imeti voditelji kar najširši stik z ljudmi.

TOKIO, 16. aprila — Letalo Severne Koreje je sestreljilo ameriško vojunoško letalo, v katerem je bilo 31 ljudi. Ameriški predstavnik je ob tem incidentu povedal, da je bilo v letalu šest ton elektronske opreme.

PRAGA, 17. aprila — Na plenumu CK KP Českoslovaške je dosedanji prvi sekretar Aleksander Dubček odstopil, za novega sekretarja pa so izvolili dr. Gustava Husaka. Na plenumu so izvolili tudi novo predsedstvo CK KPC, ki ima sedaj le 11 članov, medtem ko jih je bilo prej 21. Predsednik Svoboda in novi sekretar Husak sta govorila po radiu in televiziji ter pozvala českoslovaško ljudstvo naj podpira stalniško partizansko vodstvo. Oba sta tudi začrnila, da bo ČSSR nadaljevala s pojanaarsko politiko.

ZAGREB, 17. aprila — V drugi največji tovarni obutve »Astra« je izbruhnil požar, ki je v nekaj trenutkih uničil šivalnico. Ob požaru je med zaposlenimi zavladala prava panika, tako da so nekatere delavke skakale tudi z 20 metrov visokih oken. Po dosedanjih poročilih je škode za več kot 1,5 milijona dinarjev, ena delavka je umrla za poškodbami, medtem ko je 14 oseb hudo ranjenih in so v kritičnem stanju.

Prejšnji teden so se sestali v Washingtonu zunanjí ministri 15 članic Severnoatlantskega pakta (NATO) ob dvajsetletni podpisa pakta. Četrtega aprila 1949 so namreč v Washingtonu zunanjí ministri ZDA, Kanade in 10 zahodnevrpskih držav podpisali listino o ustanovitvi obrambne zveze, kakor so jo imenovali. Leta 1952 sta se paktu pridružili še Grčija in Turčija, leta 1955 pa Zvezna republika Nemčija, tako da pakt zdaj šteje 15 članic.

Ceprav so sestanek imenovali jubilejni, so se udeleženci ubadal s sedanjostjo in ne s preteklostjo. Preteklost je znana, ceprav se bodo o njej — kakor o vsaki preteklosti — še dolgo prepričali zgodovinarji. Za Sovjetsko zvezo je bila ustanovitev pakta izzivanje in izraz svražnih prizadevanj proti »taboru miru in socializma.« Po trditvah zahodnih državnikov je Stalin s svojo ekspanzionistično in nepopustljivo politiko ogrožal Zahodno Evropo in se je pakt potem takem rodil iz strahu. Ta polemika bo še dolgo trajala.

Udeleženci jubilejne konference NATO so imeli pred seboj tajno poročilo, ki ga je sestavil svet NATO v Bruslju. Izvedelo se je, da to poročilo sicer priporoča na-

Obletnica NATO

tovskim državam, naj navezujo »kolektivne« in »dvostranske stike s Sovjetsko zvezo in drugimi članicami varšavske zveze, a naj bodo pri tem zelo previdni. Najbolj pereče vprašanje je, kako odgovoriti na poziv varšavske zveze z dne 15. marca letos po sklicanju konference o evropski varnosti. Zunanji minister Italije Pietro Nenni je predlagal, da bi NATO sprejel ta poziv in pri tem ga je v določeni meri podprt zahodnonemški zunanji minister Willy Brandt. Toda večina udeležencev sestanka je ubrala »previdnejšo« pot. Celo francoski zunanji minister je izjavil novinarjem, da konferenca o evropski varnosti »ni aktualna.«

To omahovanje med sodelovanjem in previdnostjo cizroma strahom neposredno izvira iz položaja v ČSSR. Zasedba Češkoslovaške je kakor senca ležala nad sestankom in dejansko spravljala udeležence v dvom, kako naj ukrepa. Zato so z ene strani sklenili, da bodo še naprej krepili notranjo trdnost v paktu, hkrati pa bodo poskušali zmanjševati napetost v Evropi in navezovati stike z varšavsko zvezo, toda previdno in brez naglince.

Iz teh dvomov se je izčimila potnika, ki so jo politični opozovalci že imenovali »dvotirno.« Toda kljub temu se je posvetila zelena luč za začetek pogajanj med ZDA in Sovjetsko zvezo o življenjensko važnih problemih, kakor je na primer usoda protiraketnih sistemov v ZDA in ZSSR. Skratka, proga je odprta, toda na zahodu se še vedno bojijo, da ne bi prišlo do kakrškega trčenja med vlaki, ki vozijo iz nasprotnih smeri.

Jordanskega kralja Huseina, ki je uradno obiskal Washington, je predsednik Nixon sprejel z vsemi častimi. Zanimanje javnosti in diplomatskih krogov pa je v resnicu vzbudila njegova izjava ki vsebuje predloge v rešitvi krize na Srednjem vzhodu. Bistvo njegovih predlogov je v tem, da bi bilo treba spostovati nedotakljivost in suverenost vseh držav na Srednjem vzhodu, torej tudi Izraela. Ladje vseh držav bi lahko svobodno plule skozi Sueski prekop in Arabski zaliv, toda s pogojem, da se urešniči resolucija varnostnega sveta iz leta 1967. To pa pomeni, da bi se morale izraelske čete umakniti z vseh zasedenih ozemelj. Najbolj

zanimivo je to, da je kralj Husein izjavil, da govori tudi v imenu predsednika ZAR Naserja.

Izraelci so njegov predlog označili z besedami »nič novega.« V Libanonu in Tunizijski so ga pozdravili. V Siriji in ZAR o njem uradno še molčijo. Kairski list »Al Ahram« je izrazil precejšnje dvome v avtentičnosti izjave kralja Huseina.

Ali je bila izjava samo poskusni balon? Ali je kralj Husein res govoril tudi v Nascerjevem imenu? Taka in podobna vprašanja so morda odveč v sedanjem položaju na Srednjem vzhodu. Vsi se bojijo ugrizniti v kislo jabolko in morda je tudi Huseinova izjava samo eno izmed teh kislih jabolk ali srednjevzhodnih limon.

Ljudje in dogodki

Letos gledališke predstave tudi na Bledu Prvo gostovanje v sredo, 23. aprila

Redne abonmajske predstave so v radovljiski občini že tradicija. Vse kaže, da bo tudi letošnji razstavljeni spored gledaliških gostovanj potekal brez večjih težav, saj so se predstave že pričele. Prva je bila v torek, 15. aprila, v radovljiski dvorani. Gostovalo je mestno gledališče Ljubljansko z zanimivo komedijo Polovične resnice. Prva abonmajska predstava na Bledu pa bo v sredo, 23. aprila. Torej se bodo pred-

stave nadaljevale po enoletnem premoru letos tudi na Bledu. Pri zbiranju sredstev so sicer tudi letos nastopile težave, vendar bodo nekatere delovne organizacije, ki še niso prispevale svojih deležev za kulturni program, to storile naknadno. Tako je že prispevalo Gozdno gospodarstvo Bled 2.200 novih dinarjev, LIP Bled 2.000, osnovna šola Bled 500 ND, osnovna šola Gorje 300 ND, Špecerija Bled 850 ND, Živila 550 ND in drugi. V teklu pa so še pogovori z gostinskim podjetji, s KZ Bled, s kovinsko dežavnico s tovarno čipk in z drugimi.

Prva letošnja abonmajska predstava prihodnjo sredo v festivalni dvorani bo komedija angleškega pisatelja Ayckbourna Polovične resnice. Z istim delom pa bo mestno gledališče gostovalo v soboto, 19. aprila, v kultur-

nem domu v Podnartu in ne z igro Mire Miheličeve Dan žena kot je bilo prvotno dogovorjeno. Do sprememb je prišlo zaradi bolezni v igralskem ansamblu. Gledalcem v Podnartu se zato gledališče in organizator predstav posebej opravičuje.

B.

Kmetovalci — živinorejci

MOLZNE STROJE,

firme ALFA-LAVAL, ki jih boste kupili na Gorenjskem sejmu, bomo montirali brezplačno

Se priporoča
KZ SLOGA, KRANJ

PO SLEDI GORENJA

VASA PRILOZNOST

Brez odlašanja sledite izdelkom GORENJA.

Sodelujte v tej nagradni igri. Pošljite na naslov tovarne razglednico svojega kraja. Na razglednico napišite poleg svojega naslova, številko garancijskega lista izdelka GORENJE, ki ga imate.

Če izdelka nimate, pa četudi ga ne nameravate kupiti, pošljite samo razglednico s svojim naslovom na

GORENJE

Tovarna gospodinjske opreme
VELENJE

(PO SLEDI GORENJA)

Danes v Škofji Loki večer narodnih plesov in pesmi

Folklorna skupina pri turističnem društvu Škofja Loka se bo danes, v soboto, 19. aprila, ob 20. uri in v nedeljo ob 18. uri z večerom narodnih plesov in pesmi, ki ga bodo predstavili v dvorani Loškega gledališča, prvič predstavila občinstvu. Na sprednu imajo gorenjske, koroške, belokranjske, srbske, hrvaške in standardne plese ter ljudske pesmi.

Točajko

ali osebo, ki bi bila večna delati v točilnici

sprejme

za določen čas
restavracija PARK Kranj

50.

Ko se je Peter vrnil iz kuhinje, ga je našel zatopljenega v knjigo, okrog njega pa so valovali celli oblaki tobakovega dima. »Kako pa to, da ste me počastili s svojim obiskom ob tako nenavadni uri?« Je vprašal Peter in sedel poleg njega. Webb je zamišljeno vlekel svojo cigaretico. »Že od včeraj stalno naročam v uredništvu, da pridite k meni, če se kaj oglasite, pa vas ni od nikoder.«

»Ničesar mi niso sporočili.«

Webb je pokimal. »Magson mi je povedal, da ste bili pri njem, iskali informacije o Marigoldu in ko ste jih našli, ste bliskovito izginili iz uredništva.«

»To je res,« je pritril Peter.

»Marigold je odšel iz Londona,« je počasi pripomnil Webb in pozorno gledal Peterja in ko je videl, da se je njegov nastavljenec nasmehnil, je zadovoljno vzdihnil: »Tako, to torej ni res? Mislite, da je še vedno v mestu?«

»V svojem stanovanju,« je potrdil Peter. »Ne trdim si, da tam tudi živi, prav

gotovo pa je, da si to stanovanje vzdržuje in to stane le po denarce.«

Webb je prikimal in se naslonil nazaj. »To je v določenem oziru tudi vzrok, da sem prišel k vam.«

Peter ga je začudeno pogledal. Urednik je vzel iz listnice zganjen izrezek iz časopisa in ga pomolil Petru, ki je takoj segel po njem in z raščim zanimanjem bral:

Lucky Marygold umrl. Danes zjutraj ob devetih je umrl v bolnici Adamson Meyrey v Wellwood Townu Mr. »Lucky« Marygold, najbogatejši mož Sioux Cityja. »Lucky« so ga imenovali zaradi njegove naravnost prislovične sreče, ki je spremjal vse njegove podvige. V Sioux Cityju je bil sedeminštirideset let. V tem času si je pridobil ogromno premoženje. Ko je prišel iz Anglije v Sioux City, ni prinesel s seboj drugega kot obleko na sebi, ob svoji smrti pa je zapustil premoženje dvajset milijonov dolarjev. Pročen ni bil nikoli in zapušča edinega dediča, svojega nečaka Kominskyja? Pa mi odgovorita na to vprašanje, če znate!« Peter je premislil in moral priznati, da ima Webb prav. »To je res nekaj nenačudnejše!« je pritril.

Urednik je razburjen zapisal. »Več kot nenačudno! V tem se skriva največja senzacija tega leta, to čutim! Kakšni so Marygoldovi nameni? Čemu se mož s takim slove-

som in takimi sposobnostmi tako nesmiselno poigrava s svojo kariero? Sposoben je bil, izšel je iz dobre, pošte-ne familije, imel je denar in ne nazadnje tudi pamet. Kaj je bilo posredi? Pomislite samo, da so ga komaj pred letom dni predlagali za namestnika šefa«

»Tega pa niti nisem vedel,« je dejal Peter začudeno. V tej zadevi je sploh dosti skrivnosti, Mr. Webb. Pri Scotland Yardu imena Marygold sploh omeniti ne smete, to je takoreč tabu.«

»Medtem pa postaja vse od dne do dne bolj skrivenostno,« je nadaljeval Webb. »Bojim se, da se bodo v Scotland Yardu zelo začudili, če se vse to nekega dne razve. Prosim vas, molčite o tem, kar sem vam povedal o Marygoldovem napredovanju, ker bi to rad še prej natančno ugotovil. Skršajte raje medtem čimveč zvedeti o njem. Ali niste prejle rekli, da živi Marygold v svojem prejšnjem stanovanju?«

»Ne, tega nisem trdil. Dejal sem le, da ga še vzdržuje.«

»No, to si lahko privošči,« je zaključil Webb in vstal.

»Pozno je, domov moram. Je tri vas ni treba v uredništvo toda pohitite, kolikor se da to zadevo! Rad bi končže videl rezultate!«

»Storil bom, kar bo le mogče,« je odvrnil Peter.

Webbov smehljaj ni obetnič dobrega. »To bi vam nudi svetoval,« je poudaril, »kačti mladih sposobnih ljudi iščijo zaposlitev, je n pretek. Na to vas opozarjanje Rae.«

Peter je odpril vrata. »Zdi pa izginate!« je dejal grozno.

Webbovo hahljanje mu je zvenelo v učesih, ko se je vrnih v sobo. Usedel se je in razmišljati o nepričakovani novici. Marygold milijonar! Groteskna ideja! Pogrobil je telefonski imenik in ugotovil, da je v njem navedeno Marygoldovo imenik. Dvignil je slušalko in zavrtal je dobil zvezko.

»Halo,« se je oglasilo v apetu.

»Lean, rad bi govoril z Marygoldom,« je dejal Peter.

Nekaj trenutkov je bilo, nato je človek pri apetu obotavljajo vprašal: »Na pa je tam?«

— Oče, mama... počakajta vsaj, da fant pove do konca!

— Nikar, pomisl raje, kako te bodo opravljali v časopisih!

Od komika do izumitelja

Zeppo Marx, eden od članov slovitih komikov bratov Marx, je že pred 27 leti zapustil »odrske luči«. Zdaj se o njem spet govorji, vendar ne v zvezi s komiko. Iznašel je namreč uro, ki lahko signalizira začetek srčnega napada – bolezni naše civilizacije. Ura ima dve številčnici, od katerih ena kaže točen čas, druga številčnica pa je opozarja na spremembe pulsa. Kadarko se bitje srca poveča, številčnici kažeta različen čas, razen tega pa zazvoni tudi alarmni zvonec. Pri emocionalnih pretresih kot so strah, ki trajajo krajši čas, se zvonec ne oglaši. Z nasveti je pomagal pri izdelavi te neravdne ure okoli 30 zdravnikov specialistov za srčne bolezni.

Turizem v številkah

Lani se je turizem v naši državi povečal za 6 odstotkov. Enako povečanje velja tudi za Slovenijo. Med gosti je bilo v Sloveniji 47 odstotkov tujih. Po absolutnem številu gostov in prenočitev je na prvem mestu Hrvatska, Slovenija pa na drugem glede na prenočitev tujih gostov. Lani je obiskalo Jugoslavijo 3,9 milijona tujih turistov. Lanskoletni dohodki od turizma znašajo 184 milijonov dolarjev, od tega odpade na Slovenijo 34 odstotkov.

Himalaja bo dražja

Nepalska vlada je sestavila nov cenik, po katerem se mora ravnati vsaka ekspedicija, ki želi na himalajske vrhove. Za vzpon na Mount Everest je treba sedaj plačati okoli 13.000 novih din, kar je še enkrat več kot lani. Za vsak vrh, ki je višji kot 7.500 metrov, je treba plačati po 10.000 N din. Polovico zneska je treba plačati pred odhodom.

Turizem v svetu

Lansko leto je bilo za svetovni turizem rekordno. Statistike so zabeležile, da je 141 milijonov turistov letovalo zunaj svojih držav. Pri tem so porabili po podatkih mednarodne zveze počitniških organizacij 14,4 milijarde dolarjev, kar je za 4 odstotke več kot leto prej. Omenjene podatke o turizmu je zbral 60 dežel. Samo v Evropi so turisti porabili za 9,2 milijarde dolarjev.

— Najdražji moj...

Miha Klinar: Mesta, ceste

Domov

III. DEL

Se vidi, da ni Marije. Marija bi jih da je čas za molitev ...

4

Andrejeva in Rozikina poroka je bolj slovesna, kakor je bila pred tednom. Pred cerkvijo v Andrejevi vasi stoji kakor v vrstah izbrani vod Andrejeve vojske. Vsi duš, so Andreja postavili za poveljnika. Nekaj ginskih občini, saj se je glas, kako junak cesarjevi feldžandarmeriji in jo prisilil k odprtosti. Čeprav je bil malodane sam, po zaslugu njenega v Borjani, marveč tudi v njegovi domačiji.

»Pred Uršičevim hišo v Borjani je bilo, samo on in nevestin brat ter še nekdo drugi, vestinega brata za pričo, so bili, medtem ko je bil brat in še nekdo, neki Tržačan, skrila, feldžandarjev. On pa, naš Andrej, Andrej ško in z naperjeno stopi naprej naravnost mu zugsführerju. »Halt!« mu reče in mu predarji na slovenski zemlji nimajo ničesar več.

Mi, slovenska narodna straža, pravi in gre zanj kot bik v nova vrata! Minil je čas, ko se lovili Mi smo tisti, ki si nas zaman iskal mesto, ki smo že pomlad prišli peš iz Judenburza, veliko združenje Slovencija. Le naglej se nam je grožje in ukaži svojim, naj store isto. Če vsluo pol tisoča naših,« je ukazoval žandarji, je podelil v hlače. Toda to še ni bilo vse naše vasi, Jim je pobral puške in patron, bolj veselo, ukazal, naj se slečejo do gat, »marš-marš!« in še nekaj strelov v zrak, pa Kobarida, kakor da bi jih gonil vrag...«

»Ja, Andrej, ta pa ta! Vsak bi si tega ne

»Korajžnik, zares korajžnik!«

»Splačalo se mu jel Lepo življenje se mu

»Kajpak! Ni vsaka nevesta tako brhka!«

»Ne, nevesta, marveč služba!«

Tradicija tržiškega čevljarskstva (11)

Prvi šivalni stroji

Preden nadaljujemo, naj v zvezi z delom »v fremdu« povemo še tole: v gostilni pri Plesničarju v Tržiču, pozneje na Skali (teh hiš ni več), kjer so se shajali tudi člani čevljarskega ceha, je bilo tudi prenočišče za potujoče pomočnike — čevljarje. To je bil tako imenovan »Herberg«, kjer so dobili »vandrovci« po nekaj dni hrano in prenočišče na račun cehovske blagajne. Upravo »Herberga« je vodil »Herbergsvater«.

REFORMACIJA ČEVLJARSTVA V 19. STOL. IN NJEN VPLIV NA ČEVLJARSTVO V TRŽICU

Najprej naj omenim uvedbo zbitega ali klinčanega dela. Že v uvodu k tem zapisi sem omenil, da so pri delovnih mizi, ki jo imamo v tržiškem muzeju, francoski vojaki pribijali podplate na škornje z lesenimi klinčki. To je bilo v letih 1809—1813. Čeprav so to delo tržiški čevljari videli, se pribijanje podplatov s klinčki v Tržiču še najmanj 50 let za tem ni udomačilo. Zato naj ne bo odveč, če našim bralcem pojasnim tole:

V Nemčijo je kot prvi zanesel klinčano izdelavo neki Kranz, ki se je leta 1838 vrnil iz Amerike. Od tod se je pribijanje podplatov s klinčki širilo le počasi, pa še to

z nekim nezaupanjem, posebno še, ker je bilo v začetku pri tem precej pomanjkljivosti, dokler se čevljari niso privadili dolžine klinčkov itd. Francozi so to delo poznavali veliko prej kot Nemci verjetno zato, ker so prišli kmalu v stik z Amerikanci. Ti so, kot poročajo, že okrog leta 1770 uporabljali klinčke v svojih ročno-industrijskih obratih pri faznem delu.

Klub temu pa tržiški eksportni čevlji niso opustili šivane izdelave lažjih ženskih in otroških čevljev. Zato so se najprej privadili klinčanja tisti čevljari, ki so delali po naročilu in po šterah. Kmetje, drvarji in drugi delavci so pri svojem delu nosili v glavnem kvedroce iz govejege usnja, dvakrat šivane, z dvojnimi podplati in nakova-

ne z ročno izdelanimi platinčarji ter žebliji »na pet žlakov« iz Krope. Za šivanje podplatov je bila dreta različna po debelini niti, se pravi 12, 15 ali še več niti skupaj, pa seveda dobro smoljena. Kvedroci so bili podlaga poznejšim izdelavam gojzerjev novejših metod; te so do nedavnega — strojno šivane — izdelovali v tovarni Alpina v Zireh.

Razen klinčanja podplatov je sredi druge polovice 19. stoletja prišla v Tržič tako imenovana »tekanska« izdelava. Za to so morala biti kopita s pločevino na podplatenem delu, ker je ves čevlj izdelan z žeblički raznih velikosti ali s »štefletami«. Zato so to delo imenovali »geschiftet«, čevlje, zbite s klinčki, pa »genagelt«.

Tako so torej tržiški čevljari poznali že pred nastankom čevljarske industrije: okvirno (na rom), skozi (durchgenäht), obrnjeno (gewendet) in na kvader (grobgenäht) ter klinčano in teksano izdelavo čevljev. Z nastankom klinčane in teksane izdelave je začela šivana izdelava, ki je že iz davnih dob služila za pritrjevanje podplatov, počasi ponehavati.

PRVI ŠIVALNI STROJI V TRŽICU

Našim bralcem naj povem, da je bil prvi, ki je poskušal zamudno ročno šivanje zgornjih delov čevljev in drugega nadomestiti s strojem nemški mehanik Weisenthal že leta 1750. Njemu so sledili še T. Seint, Madersperger, Thommonier, a vsi brez vidnejših uspehov. Sele Elias Howe je okrog leta 1850 izumil šivalni stroj, katerega so potem še izpopolnili Singer, Pfaff in drugi. Prvi šivalni stroji so služili predvsem za šivanje oblek. Za čevljarje pa je važno vedeti, da je leta 1862 firma Pfaff v Kaiserslauternu skonstruirala šivalni stroj za šivanje zgornjih delov čevljev, torej usnja.

Prvi, že znatno izpopolnjeni šivalni stroji Howe, Singer in Pfaff so prišli v Tržič še po letu 1870, torej v rojstnih letih razvoja tržiške čevljarske industrije. Šivalne stroje so si kot prvi nabavili ustanovitelji čevljarske industrije (o tem pozneje) in mojstri, ki so izdelovali čevlje za izvoz. Zgornje dele za težko obutev so morali še vedno ročno prešivati, za lažjo obutev so jih pa že lahko strojno »šteplali«. Od dveh

šivalnih strojev firme Howe, ki jih imamo v tržiškem muzeju, nam je najstarejšega podaril starosta gorenjskih čevljarov in izdelovalec pristnih škornjev za našo narodno nošo Anton Hrovat, ki je umrl 27. decembra 1968.

Iz vsega, kar sem zapisal doslej, lahko vidimo, da so bili v Tržiču — in tudi druge — vse do druge polovice 19. stoletja čevlji izdelani skoraj izključno s šivanjem, od zgornjih delov do podplatov. Zato je bilo često rečeno: »Sina sem dal šivat učit.«

Andrej Tišler

»Kakšna služba? Dovolj zemlje ima!«

»Dovolj, dovolj... A zemljo je treba obdelovati! Zemlja terja delo! In znoj! Pa ti še ne vrne, če je slabo leto. Služba pa mu bo vrgla, veliko vrgla, pa še znojiti se mu ne bo treba.«

»Kam cikaš?«

»Nu, kam? Saj že vrabci vedo, da ga bodo, potem ko bo red in bo oblast zopet prava oblast, postavili za orožniškega poveljnika! Ni se prisil zastonj, ne, ni! Dober voh ima. Naprej je vohal...«

Tako govore ljudje pred cerkvijo in spletajo o Andreju legendi, ki se ni nikoli zgodila, a je nastala, ker je za take govorice poskrbel Andrej sam s pomočjo svojih, najbolj zvestih, teh, ki stoje, kakor da bi ob kaki cesarski paradi čakali na cesarja ali pa vsaj na kakega generala.

»Tudi tile nimajo nobene pameti!«

Tako se med občudovanjem Andrejevega »poguma« meša zavist. Prilivajo jo zlasti tisti, ki jih je Andrej snabil prav tako kakor te, ki stoje paradno resni in svečani pred cerkvijo, pa so se izmikali in govorili, da so vojne in uniforme že siti, in resnici pa si niso upali, čeprav so po torku sami pobegnili s fronte in z vojašnic in so se imeli za deserterje.

»No, tudi mi smo pokazali cesarju hrbet,« z omalovaževanjem namigujejo na uvrščeni vod Andrejevih izbrancev, ki jih čaka pod novo oblastjo lahka orožniška služba.

»Tudi mi bi bili lahko žandarji, če bi le hoteli,« govore prezirljivo, v resnici pa jih izdaja glas, da bi se tudi sami najraje spremenili iz kmetov v žandarje, če bi le imeli tako srečo in pamet, da bi se po pravem času zrajitali, kakor so se tile našopirjenci.

»Že zdaj se šopirijo!«

»Kaj šele bo, ko bodo postali pravi žandarji!«

»Stavim, da bodo hujši in oholejši od cesarskih!«

»Kaj pa drugega! Daj komu oblast v roke, pa bo zrasel in se spremeni! Tudi Andrej se bo! Že sedaj je nadut!«

Tako govore ljudje, ki so zamudili priložnost, postati nekaj, in ki bodo morali še naprej s plugom, mnogi pa kar z rovnico rahljati domačo prst in si z žulji in znojem služiti vsakdanji kruh.

»Andrej se bo pogospodil!«

»Mehke roke bo dobil kakor župnik ali učitelj.«

»Mogoče bo postal tudi grbast,« pravi nekdo privoščljivo in cika na borjanskoga učitelja.

Grbasti borjanski učitelj je, seveda, tudi med povabljenimi. Stoji na cerkvenem pragu s šopom belih listov v rokah. Z obraza mu sije pomembnost. Te dni so ga postavili za županovega namestnika in za prvega občinskega svetovalca. Baje bo, čim bo mladi par prišel iz cerkve, z govorom pozdravil poveljnika občinske narodne straže.

»Tudi šolarje je pripeljal,« namigujejo na otroke, uvrščene nasproti negibnih in izprsenih vrst narodne straže. Slovenske trobarnice imajo v rokah, trobarnice, ki so jih že dan pred praznikom vseh svetih napravili in pobravili sami, zato je bela barva podobna rumnekastemu papirju, morda umazanovisivi modrini brezkončnega neba in rdeča rjavordečemu jesenskemu listju, ki ga novembrski

veter že smuka z dreves in z njim zasipa matajurske hoste, ki se jih vojna ni tako hudo dotaknila kakor obsoških host, kjer so skoro vsa drevesa še vedno okleščena od topovskega ognja, čeprav je od bojev na Soči minilo že celo leto in še nekaj dni.

Ne, tam ob Soči si drevje še ni opomoglo. Še vedno kaže zasmoljene rane in je kakor amputirano, tako kakor brat poveljnika Andreja, brezroki invalid, ki se je pripeljal iz Bače s svojo ženo in nekaterimi ženinimi sorodniki, ki bi bili radi zopet enkrat siti, saj so skoro sami hribovci iz krajev, ki jih je vojna in vojska tako hudo upoštovila, da si še nekaj let ne bodo opomogli. To se vidi po teh svatih, suhih kakor okostnjaki, na katerih visi obleka kakor cunje na ptičjih strašilih.

»Huje, mnogo huje jih je pštilo kakor nas!«

Ljudje si ogledujejo revščino žlahte Andrejevega brata.

»Prestrašil bi se jih, če bi jih srečal kje na samem opolnoči in ob luninem svitu! Misil bi, da so vstali iz grobov.«

»Nu, tu jim ne bo treba požirati slin,« pravi neka ženska in misli na poročno gostijo, ki baje Andreja ne bo stala niti vinarja, saj mu jo je pripravilo poveljstvo narodne straže, ki ima polna skladischa, pa tudi mesa in živil je precej, sami darovi, ki so jih poveljniku poklonili hvalenji večji kmetje, da bi jih njegova narodna straža zaščitila pred napadi kajžarjev in druge revščine, ki se baje že pogovarja, da bi bilo treba udariti po tistih, ki imajo preveč, in opraviti z njimi tako, kakor to delajo, vsaj tako je slišati, na Notranjskem in na Hrvaškem pa v Beli Krajini in baje tudi drugod, kjer se kmečka revščina zbira in napada veleposestva in graščine.

Tudi tu bi lahko udarili na Tolmin! Na tolminske grofovsko velenosest.«

Tako šušljajo nekateri, čeprav vedo, da na tej veleposesti ni nič takega kakor v notranjskih, belokranjskih, hrvaških in drugih graščinah, ki jih vojna vihra ni opustošila, kakor je opustošila tolminsko.

Tu ni nič takega, da bi se splačalo dvigniti se v punt. Tu so samo nekateri veliki kmetje, ti pa bi se bržkone radi priliznili Andreju, ker se boje, da bi storil z njimi kakor pomladni na Kraguljevini, kjer so zaplenili italijansko zalogu pokojnemu kmetu Kragulju.

»Vidite, pa je bil Kragulj Andrejev sorodnik. Ne, Andrej se ne bo dal kupiti od bogatih. Darila ga ne bodo premotila, da bi ne izpeljal zapleme pri vojnih dobičkarjih, če jih bo le odkril,« se v nekatere vrača zaupanje v Andreja.

»Odkrili so se sami! Ne bo mu jih težko izbezati! Že te dni bi jih lahko pretipal!«

»Ne odloča sam.«

»Vsi ljudje smo kupljivi! Posebno v teh časih!« nekdo dvomi Andrejevo in človeško poštenost nasploh, a s svojim dvodom napolje nase jezo drugih.

»Ne natolcuj! Zavist govori iz tebe, čeprav te je povabil na obret!«

»Saj ne natolcujem!«

Lojze Zupanc:

Betica blegoškega velikana

V starih časih se je po Blegošu klatil velikan, ki je bil takšen betičnik, da je samo njegova glava bila tolikšna ko velik škaf; potlej si lahko mislite, kolikšen je bil od temena do stopal. Kmetje pod Blegošem so ga sovražili, ker jim je kradel živino iz hlevov in pridelke z njiv. Se posebej pa so se ga bali in pred njim treptali pastirji in pastirice, ker jim je z blegoških laзов in frat odnašal kozе, ovce in govedčad. Požrešni bučman se sploh ni menil za njihov jok in stok, ampak je ukradeno ovčad v govedčad živo drl, jo na pastirskem ognju malce osmodil ter žrl. Lahko si mislite, kakšen strah je ta pojeduh zabil v dušo in srce vsem ljudem v podblegoških vaseh. Radi bi se ga znebili, a nikomur, najsiti je bil še tako zvit in nabrit, ni padla v glavo odrešilna misel.

Stara ljudska modrost pa veli, da je vsakehudobije enkrat konec; in tako je dočakal konec tudi blegoški velikan.

Nekega dne je majhna, majhna deklica, ki je bila pastiričica, pasla tri koze na lazu strmega Blegoša. Sedela je pod košato bukvo in psa. Kar je zaslila, da jo z visokim glasom nekdo kliče. In ko se je okrog sebe ozirala in prisluškovala, je komaj komaj razločila šibki glas: »Oh dečica pastiričica, ko bi le vedela, kako sem žejen, bi pomolzla kožico in mi dala piti mleka!«

Gledala je in gledala, poslušala in poslušala, a žive duše ni nikjer zagledala. Ko pa je poglediše in še iskala, od kod prihajajo glasovi, je na bukovem listu, velikem ko dlan, zagledala majhnega možička, ki ni

bil večji ko mezinec na njeni roki.

Deklica je v pastirske torbi poiskala prazen črep, počepnila h kozici in jo pomolzla, nato pa se je vzpelna na prste, da je dosegla bukov list, na katerever se je s tenko vejico vred pozibaval čudežni možiček.

»Na, le pij!« je rekla. »Pa vse popij, da boš zrasel, ker si majcen ko mezinček.«

Palček je pil in pil, a komaj je iz črepa trikrat srebenil, se je že napil.

»S čim naj ti povrnem dobroto, deklica, pastirička?« je vprašal.

»Oh, ko bi bil velik, večji kot je blegoški velikan, bi te prosila, da prezeni požeruha, ki je vsem podblegoškim vasem v nesrečo. Ker pa si majhen, mi tako in tako ne moreš pomagati...«

»Cetudi sem majhen, ga lahko premagam!« je zaklical palček. »Na, tale ostanek mleka, ki ga nisem popil, izlij iz črepa na skalo pod bukvo; in kadar se bo velikan usedel nanjo, bo okamenel.«

Rečeno — storjeno! Deklica je izlila mleko iz črepa na skalo pod košato bukvo. Ko pa se je naslednji dan blegoški velikan usedel nanjo, da bi se v senci odpočil od potepanja, je v trenutku okamenel.

In ker je bil okameneli blegoški velikan težek, se je iz leta v leto globlje vdiral v zemljo, dokler se ni pogrenzial do vrata, da dandanašnji le še njegova betica moli iz črne zemlje...

Ce boste šli kdaj na Blegoš, boste ob vnožju pod stoletno bukvo zagledali velikansko okroglo skalo, ki je okamenela betica blegoškega velikana.

Za razpis: Da bi bili svobodni

Za Trato

Sem učenec 3. razreda. — Stanujem na Suhi v bloku. Lepo mi je. Z nami je do jeseni živila sedaj pokojna stará mama. Rada mi je pričovala zgodbe o vojni. Bilo je hudo, zato želim, da bi vedno ostali svobodni.

Stará mama mi je povedala tudi tole zgodbo.

Nekega jesenskega dne so širje partizani prenočevali v gozdu za Trato. Zanje je vedelo veliko domačinov. Nosili so jim hrano. Neka ženska pa jih je izdala.

Partizani so spali v skriti

votlini. Prišli so Nemci in jih obkobilii. Dva so ujeli — eden se je sam ustrelil. Nekomu pa se je posrečilo uiti. To je bil Franc Luskovec. Kasneje je pričoval, kaj se je zgodilo. Ujeti partizani so Nemci odpeljali v Škofjo Loko, ju razkazovali ljudem in govorili, da so ujeli dva bandita. Pozneje so ju odpeljali v begunjske zapore in ju ustrelili kot talca. Franc Luskovec pa še danes živi v Škofji Luki.

Bojan Berčič,
3. razred OSNOVNE ŠOLE
Trata

Priredili smo tekmovanje kolesarjev

8. aprila ob 10.30 smo se učenci vseh razredov zbrali pred našo šolo. Tu so predstojniki članom prometnega krožka razdelili izkaznice in značke. Po tem slavnostnem dogodku smo se zvrstili v kolono in odkorakali mimo table z napisom SKRBIMO ZA VARHOST PROMETA V NASELJU. Nato pa smo odšli proti središču Železnikov. Sprevod so spremljali širje pionirji-prometniki in več milicišnikov.

Krenili smo proti našemu cilju, proti Trnju, da bi videli, kako naši kolegi — tekmovalci obvladajo kolo. Na sporedu je bila namreč spretnostna vožnja. Zbralo se je 62 kolesarjev, fantov in deklet. Tekmovanje je zahtevalo kar precej znanja. Najprej je bila na vrsti polževa vožnja, nato so vozili naravnost med postavljenimi znaki, pot pa se je nadaljevala po deski, zatem pa so morali nastopajoči prenesti kozarec z vodo z ene mize na drugo. Zadnji del poti je moral tekmovalec prevoziti »cikcak« med postavljenimi znaki.

Kar precej naporna je bila proga. Za mnenje o tekmovanju sem poprosila učenčko sedmega razreda Zorico Marčelj.

»Kako si se kaj počutila pred nastopom? Si imela kaj treme?«

Zaprite otvorite

Namesto začetne poteze e4 ima beli na razplago še druge kot so npr. c4, f4 ali Sf3. Vse otvorite, v katerih beli igra v prvi potezi tako, kot je omenjeno, se imenujejo zaprete otvorite.

Poznamo veliko število zaprtih otvoritev, ki se v današnji turnirski praksi zelo pogosto uporabljajo.

— Danes si oglejte damin gambit:

1. d2—d4 d7—d5

2. c2—c4

če črni jemlje kmeta na polju c4, se otvoritev imenuje sprejeti damin gambit:

2. ... d5 : c4

3. Sg1—f3 Sg8—f6

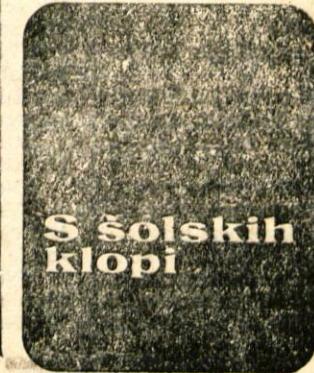
4. e2—e3 e7—e6

5. Lf1 : c4 c7—c5

6. 0—0 e7—e6

7. Dd1—e2 Sb8—e6

in igra se v glavnem razvija na daminem krilu.

»Počutila sem se odlično. Trema? Le zakaj?« mi je odgovorila.

»Kolika je bila tvoja startna številka?« sem jo spraševala dalje.

»Petnajst. Ampak s svojo vožnjo nisem preveč zadovoljna. Lahko bi se bolje odrezala,« je rekla Zorica in odšla svojo pot.

Zanimalo me je tudi, kako so tekmovanje sprejeli gledeči. Prernila sem se torej v gnečo ob proggi in tam naletela na Jana Potočnik — učenčko šestega razreda.

»Jana, kako se kaj počutiš kot gledalka?«

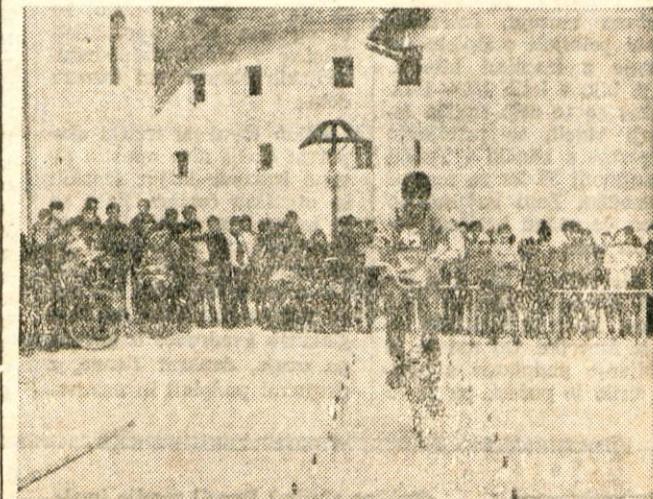
»Dobro. Zelo sem presenečena nad spremnostjo kolesarjev, mi je povedala.

»Kaj meniš, ali je bilo tekmovanje koristno? sem hočela zvesteti od svoje sobesednice.

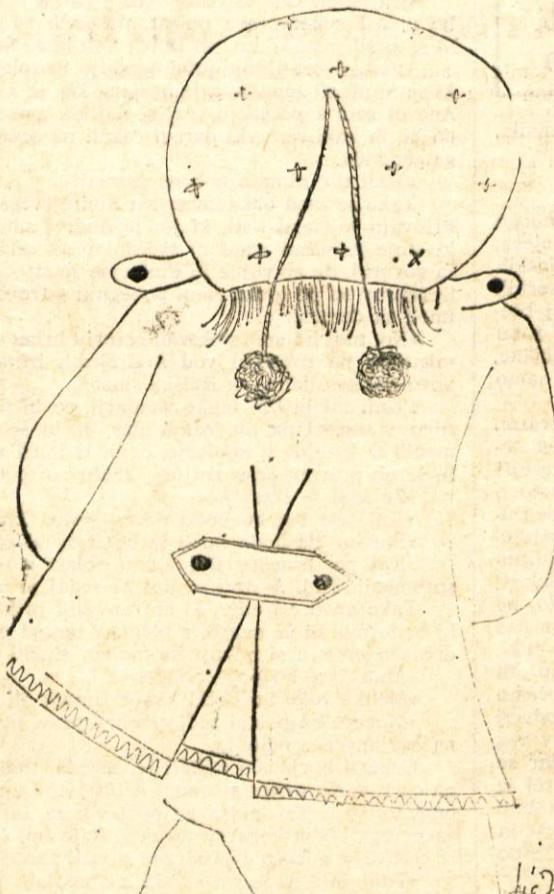
»Seveda. Marsikdo se bo odslej zavedal, da cesta ni igrišče in da se s prometom ne gre šaliti,« je po kratkem premisleku odgovorila Janja.

Jani sem se prav lepo zahvalila za odgovore. In še to naj povem, da sem tudi sama njenega mnenja.

Jožica Rant,
6.c razred osnovne šole
Železniki

Prometno tekmovanje pionirjev iz Železnikov

Peter Jovanović riše za vas

Me ne poznate? Seveda, kako bi me mogli spoznati, ko pa vidite samo moj plášček in pa dva cofka na kapi. Povem vam: jaz sem Tinca, mala Tinca. Tako — zdaj veste in ne sprašujte me potem spet, ko me boste srečali na cesti, kako mi je ime.

Moda ima rada nagubana krila

Po dolgem času ima moda spet obleke, na katerih je pas poudarjen. Nič več ne bomo torej krojile etuijastih oblek ter ravnih v gladkih.

Korak v letošnji pomladni mora biti prožen in živahen. Zato so spet v modni milosti nagubana krila. Z veseljem

naj bi jih nosila mlada dekleta, odreči pa se jih ni treba tudi vsem, ki imajo kak kilogram preveč. Nagubana krila lahko sesijemo na neshteto načinov. Za vitke boke bodo gube na krilu spuščene že v pasu, za bolj okrogle pa naj bodo gube zašite nekaj navzdol.

Torej ravnih kril moda to pomlad ne mara. Nagubana krila imajo zato tudi kostimi za pomlad in za poletje še posebno.

Sposojena ideja

Španska stena na vrtu

Prvi sončni dnevi v aprilu so vas že morda zvabili, da ste pol urice ali kar celo uro posedali na soncu svojega balkona ali pa v zavetnem kočičku vrta. Počitek na soncu pa bi bil še prijetnejši, če ne bi neprestano pihal veter, motili pa so vas tudi ravedno pogledi sosedov. Poskusite si pomagati sami, zakaj bi vas sicer moral kdo motiti pri počitku? Napravite si praktičen zaslon. Potrebujete štiri pol drug meter višoke palice ter šest metrskih. Sestavite jih tako, da bo ta stena gibljiva in jo boste lah-

ko brez truda zložili. Med palice pripnite malo močnejše tkano blago, ki je lahko tudi rožasto. Španska stena je nared, samo postaviti jo je še treba. Če jo boste uporabljali v vrtu, da bo preprečevala veter in poglede s ceste, lahko spodnji del palic ošilite ter zabodete v mehko zemljo. Na balkonu boste palice privezali k železni ograji, če pa to ni mogoče ali če bo steno uporabljali na večji terasi, ji bo treba narediti stabilne noge. Manjka vam še ležalni stol in miren počitek vam je zagotovljen.

L. M.

Kotiček za ljubitelje cvetja

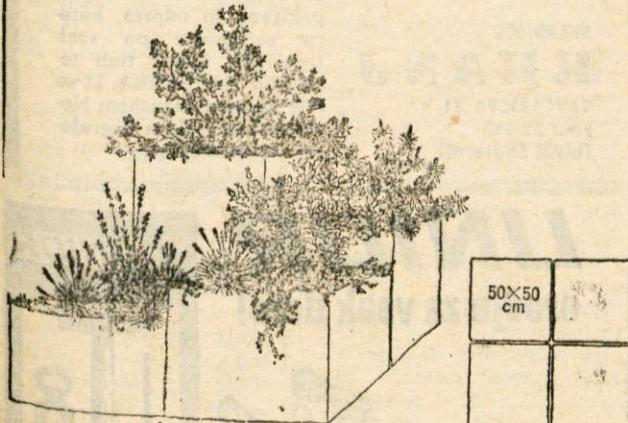
Svetuje ing. Anka Bernard

Vrtna dela v aprilu

Spomladni sadimo raznovrstne trajnice, ki nas s hvalnjenim cvetenjem razveseljujejo več let. Medtem ko enoletnice dobro uspevajo le na soncu in dobro pognojenih tleh, so med trajnicami mnoge vrste prilagojene tudi za manj ugodne pogode. V polsenci dobro uspevajo tudi trajne astre, lupine, v polsenci in senci japonske anemone, orlice in astilbe. Na pustih tleh, kot na primer na skalnjaku, se dobro počutijo kosmatinci in sedurni ter še mnoge druge naskalne rastline.

Za cvetlične grede na soncu so primerne prikupne velikocvete marjetje v družbi rdečega orientalskega maka, rožnatih plamenk, rumenih rudbekij, tritome in pajčolanke.

Seveda je še mnogo lepih trajnic, ki bi si morale utreti pot v naše vrtove. Zgoraj omenjene trajnice lahko dobite pri Hortikulturnem društvu Kranj v lepi embalaži s sliko.

Če nimamo ob hiši vrta, si skušajmo pomagati na drug način. Na balkon ali na teraso lahko namestimo skupino zabočkov iz cementa ali iz lakega drugega materiala. Lahko se odločimo za eno samo večjo posodo ali pa si iz manjših oblikujemo pravi vrt v stanovanju. Posode naj ne zavzemajo več kot kvadratni meter površine. V prst vsadite lahko rododendron, skalnate trajnice, razne trave in podobno.

Lasje in bolezni

Francoski znanstvenik dr. Henry Miles trdi, da se na lasch kaže počutje organizma, celo več, s spremembami na lasch lahko odkrijemo tudi bolezni. Če v organizmu človeka ni nobenih sprememb, potem je trdota človekovega lasu stalna. Ko se pa prične v organizmu kakšen proces, se to takoj pokaže na lasch. Ti postanejo bolj krhkki. Krhkost las torej napoveduje poslabšanje zdravstvenega stanja. Pri neki pacientki, kateri je trdnost las je znanstvenik dolgo časa meril, je nenadoma opazil, da se je krhkost povečala. Pacientka pa se je vseeno počutila oddišno. Kljub temu ji je sestoval pregled pri internistu. Po nekaj tednih podrobnih preiskav so odkrili v njenem graju tumor. Po učinkovitem zdravljenju tumorja se je trdnost las spet povečala. Po štirih letih zdravljenja je lahko znanstvenik na podlagi svojih meritve sporočil bolnici, da je bolezen presegana.

Lasje reagirajo tudi na take spremembe v organizmu kot so shujševanine kure in razni duševni pretresi ...

Odkritje, da lasje govore o splošnem počutju organizma, bo mogoče koristilo tudi vesoljcem. Meritve las bodo namreč pokazale, ali je vesoljec pripravljen na polet ali je v njegovem organizmu vse v redu ali pa so se pojavile kakšne spremembe, ki jih prej ni nihče opazil. Po končanem vesoljskem poletu pa se prav lahko ugotove tudi vse spremembe, ki so med poletom nastale v telesu vesoljca.

Mladosten komplet za ne več mlade po letih. K temnomodremu krilu nosimo dolgo moško krojeno joplico v sivo belem kariranem vzorcu. Zraven se nosi bluza v srajčnem kroju in pa torbica čez ramo.

Marta svetuje

Vidka C. iz Kranja — Ali mi lahko svetujete, kako naj si dam ukrojiti dve obleki, ki bi jih lahko nosila za ples, razen tega pa ne bi bila v njih smešna tudi čez dan. Stara sem 19 let, visoka 171 cm in tehtam 57 kg.

Marta odgovarja: Predlagam vam ta dva modela, ki ju vidite na skici. Ker ste vitki, vam bo tak krov prav gotovo pristajal. Blago za obleki pa naj bo najboljše kvalitete.

Družinski pomenki

ZDRAVSTVENO PODJETJE

Transturist

SKOFJA LOKA

objavlja prosto delovno mesto

šefa poslovalnice

TOVORNEGA PROMETA V BEOGRADU

Pogoji: srednja strokovna izobrazba s 3 leta prakse v prometni stroki. Poskušna doba traja 6 mesecev. Osebni dohodki po pravilniku o delitvi OD.

Prošnje sprejema kadrovski oddelek podjetja 15 dni po objavi.

TURISTIČNO DRUSTVO KRANJ

vas vabi na

plenarno konferenco

v torek 22. aprila 1969 ob 18. uri v sejni dvorani občinske skupščine Kranj, Trg revolucije 1.

DNEVNI RED:

1. Poročilo Upravnega odbora
2. Finančno poročilo za leto 1968
3. Razprava
4. Sklepi

Konferenca bo na osnovi poročila Upravnega odbora in razprave predstavnikov gospodarskih in drugih organizacij sprejela smernice za nadaljnje delo.

Po plenarni konferenci bo tovarš Stane Tavčar iz bogatega arhiva še nepredvajanih barvnih diafazitivov prikazal slikovitosti arabskega in afriškega sveta.

Upravni odbor

Potrošniki rjavega premoga!**KJE IN KOLIKO BOSTE PRIHRANILI?**

Zasavski premogovniki Trbovlje so od 1. III. 1969 dalje občutno znižali ceno rjavega premoga — kosovca, kockovca in orehovca. Ker sta čas in količina izrednega znižanja omejena, vam svetujemo — POHITITE Z NAKUPOM!

Po izredno znižani ceni lahko nabavite rjavi premog pri naslednjih trgovskih podjetjih:

- Veletrgovina KURIKO, Ljubljana
- Trgovsko podjetje KURIVOPRODAJA, Ljubljana
- Veletrgovina DOM (bivše KURIKO Maribor)
- Trgovsko podjetje SMREKA, Maribor
- Trgovsko podjetje KURIKO, Kranj
- KOVINOTEHNA, Celje, poslovna enota UNIVERZAL Jesenice
- KOVINOTEHNA, Celje, poslovalnica 9

obvešča

potošnike krmil, da ima stalno na zalogi razna krmila za:

- kokoši nesnice in piščance
- krave molznicne in teleata
- prašiče
- koruzo v zrnju, šrot, pšenico itd.

Cene zmerne
Dostava hitra

TURISTI!

Priložnost
vam nudi
ugodnost.
Za vsakogar nekaj,
nekaj za vse

boste dobili v gostilni in
trgovini

Jože Malle

Loibltal —
St. Lenart v Brodeh
le 3 km od ljubeljskega
predora

Govorimo slovensko!
Ugodna menjava!

Dobrodošli!

**KMETIJSKO
ŽIVILSKI
KOMBINAT
KRANJ**
komercialni servis

razglaša

prosti delovni mestni

prodajalke

z delovnim mestom v Kranju

prodajalke

z delovnim mestom v Tržiču

Posebni pogoji:

KV prodajalka živilske stroke, poizkusno delo traja 2 meseca, nastop dela je možen s 1. 5. 1969.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti sprejema KŽK Kranj — Komercialni servis do 29. 4. 1969.

SLAŠČIČARNA - KAVARNA KRANJ**razglaša**

naslednja prosta delovna mesta za:

1. KV ali PK SERVIRKE
2. KV ali PK TOČAJKE
3. VAJENKE za poklic servirke

Pismene ponudbe je treba poslati na naslov: Slaščičarna — Kavarna Kranj, Tavčarjeva 17.

S stanovanjem podjetje ne razpolaga.

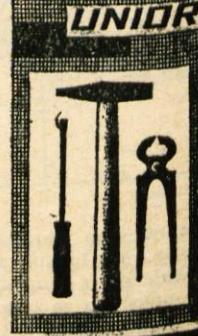
Za vajence se zahteva končana osemletka in veselje do poklica.

**ŽITOPROMET
SENTA**

GOSPODINJE!

**SKLADIŠCE
KRANJ**
TAVČARJEVA 31
Tel.: 22-053
(bivši Exoterm)

Žitopromet Senta, vam nuditi najboljše vrste moke pakirano in odprt, katere zahtevate po vseh trgovinah, kakor tudi te stetnine BAČVANKA, ki so bile na pomladanskem Novosadskega sejmu nagraje ne z 12 medaljami

**UNIOR
orodje za vsak dom!**POMAGAJ SI SAM IN **UNIOR** TI BO POMAGAL

Radio

SOBOTA — 19. aprila

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Čez travnike zeleni — 9.50 Naš avtostop — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Iz baleta Hrastč — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Melodije z Južnih morij izvaja ansambel Vlado Kučere — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 V vedrem ritmu — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Še pomnite tovariši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 12.00 Na današnji dan — 13.15 Zabavna glasba — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z novimi ansambi domačih viž — 14.05 Nekaj opernih ariji — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.45 Popoldne ob zabavni glasbi — 15.50 Radijska igra — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice s kvintetom bratov Avenik — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Serenadni večer — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Zaplesimo ob glasbi velikih orkestrov

NEDELJA — 20. aprila

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Še pomnite tovariši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 12.00 Na današnji dan — 13.15 Zabavna glasba — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z novimi ansambi domačih viž — 14.05 Nekaj opernih ariji — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.45 Popoldne ob zabavni glasbi — 15.50 Radijska igra — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice s kvintetom bratov Avenik — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Serenadni večer — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Zaplesimo ob glasbi velikih orkestrov

Drugi program

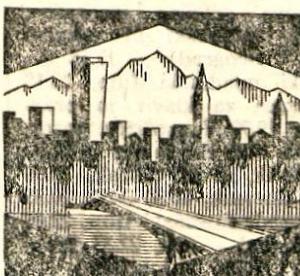
9.35 Igralno kar ste izbrali — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.35 Minute z ansambalom Bucka Claytona — 14.45 Odmevi z gora — 15.00 Moč usoode — opera — 17.55 Glasbena skrinja — 19.00 Športni dogodki dneva — 19.10 Igramo za razvedrilo — 20.05 Strani iz slovenske proze — 20.25 Glasbene vinjete — 21.20 Mešani zbor radiotelevizije Beograd — 22.00 Interpreti tega tedna — 00.05 Iz slovenske poezije

PONEDELJEK — 21. aprila

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovedne — 9.10 Cicibanov svet in Pesmica za najmlajše — 9.30 Paleta zvokov z orkestrom Percy Faith — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Nekaj violinske glasbe — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lepe melodije — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Jezikovni pogovori — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Svet tehnike — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcem Ninom Robičem — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Od premiere do premiere — 20.55 Melodije z godali — 21.15 Deset pevcev — deset melodij — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Plesni orkestri in ansambl RTV

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Z majhnimi ansambli zabavne gášbe — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Jazz na drugem programu — 21.20 Pevski Parnas — 21.45 Koncertanti na naših odrih — 22.45 Glasbeni pejsaži noči — 00.05 Iz Slovenske poezije

VIII. SPOMLADANSKI SEJEM

V KRANJU
od 12 do 21. IV. 1969

TOREK — 22. aprila

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Morda vam bo všeč — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Poje mezzosopraniška Zara Doluhanova — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih — 14.25 Popoldanski koncert lahké glasbe — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Jezikovni pogovori — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Svet tehnike — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcem Ninom Robičem — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Od premiere do premiere — 20.55 Melodije z godali — 21.15 Deset pevcev — deset melodij — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Plesni orkestri in ansambl RTV

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Z majhnimi ansambli zabavne gášbe — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Jazz na drugem programu — 21.20 Pevski Parnas — 21.45 Koncertanti na naših odrih — 22.45 Glasbeni pejsaži noči — 00.05 Iz Slovenske poezije

SREDA — 23. aprila

8.08 Glasbena matineja s skladbami starejših — 8.55 Pisani svet pravljic in zgodb — 9.10 Iz glasbenih šol — 9.30 Z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 9.45 Novi posnetki ansambla Tončke Maroltov — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Tatarska suita — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladi sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Odskočna deka — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice z ansambalom Mihe Dovžana — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivaloval jazza — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Nočni vrtljak zabavnih zvokov

Drugi program

14.05 Izbrali smo vam — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.15 V tričetrtniskem taktu — 20.30 Pričevanja o glasbi — 21.20 Simfonična suita — 00.05 Iz slovenske poezije

nih duš do Lepe Vide — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.15 Komorno-glasbeni večer — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč z jugoslovenskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Izbrali smo vam — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.15 V tričetrtniskem taktu — 20.30 Pričevanja o glasbi — 21.20 Simfonična suita — 00.05 Iz slovenske poezije

PETEK — 25. aprila

8.08 Glasbena matineja s skladbami Brede Ščekove — 8.55 Pionirski tehnik — 9.25 Morda vam bo všeč — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Pesmi Griega in Rahmaninova — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Majhen koncert lahké glasbe — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.45 Turistična oddaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Clovek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Na mednarodnih križpotih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambalom Borisa Kovačiča — 20.00 Poje Komorni zbor RTV Ljubljana — 20.30 Dobimo se ob isti uri — 21.15 Oddaja o morju in pomorščkah — 22.15 Med mimo izvajanimi opisi — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč s priljubljenimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 S popevkami po svetu — 15.00 Drobne skladbe z velikimi orkestri — 20.05 Ogledalo našega časa — 20.30 Radijska kinoteka — 20.45 Lahka glasba — 21.20 Dirigenti na orkestralnih vajah — 22.25 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

CETRTEK — 24. aprila

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Iz zakladnice resne glasbe — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Odlomek iz opere Ero z onega sveta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odu — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Mladina poje — 14.25 Operetne melodije — 14.40 Enajsta šola — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital mezzosopraniške Eve Novšakove — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiev — 18.45 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcem Ladom Leskovarjem — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in načevov — 21.00 Od romantič-

Drugi program

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Naši pevci zabavne glasbe — 15.00 Ob prijetnih zvokih — 20.05 Velika scena — 20.55 Glasbeni intermezzo — 21.20 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 22.05 Iz frankfurtskih koncertnih dvoran — 23.25 Iz Beethovnovega komornega opusa — 00.05 Iz slovenske poezije

**PODJETJE
Kamnoseštvo**

KRANJ

ima na zalogi veliko izbiro
NAGROBNIH SPOMENIKOV,
katere vam nudi
po najnižjih cenah.
Spomenike si lahko
ogledate v skladislu
podjetja
KRANJ, Koroška c. 47
Se priporočamo!

Televizija

SOBOTA — 19. aprila

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.45 Po domače z ansamblom Toneta Kmetca (RTV Ljubljana) — 17.45 Mladinska igra (RTV Zagreb) — 18.15 Partija revolucije, 18.45 Pet minut za boljši jezik, 18.50 Cikcak (RTV Ljubljana) — 19.00 50 let partije — Prenos zborovanja (RTV Beograd) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Slager sezona (RTV Sarajevo) — 21.55 Rezervirano za smeh, 22.15 Maščevalci - seriski film, 23.00 TV kažipot (RTV Ljubljana) — 23.25 Slager sezona nadaljevanje (RTV Sarajevo) — 23.50 Napoved sporeda za nedeljo (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA — 20. aprila

8.10 Kmetijska oddaja v madžarsčini (RTV Beograd) — 8.35 Pet minut po domače, 9.40 Kmetijski razgledi (RTV Ljubljana) — 9.10 Kmetijska oddaja (RTV Zagreb) — 9.55 Propagandna oddaja, 10.00 Otoška matineja (RTV Ljubljana) — 11.10 Vključitev v avto-moto rally (RTV Beograd) — 14.35 TV kažipot, 14.55 Mali oglasi, Carinik I. oddaja (RTV Ljubljana) — 15.10 Rokometna tekma Medveščak : Borac (RTV Zagreb) — 16.45 Simfonija (RTV Ljubljana) — 17.00 TV biro (RTV Zagreb) — 15.15 Beg-jugoslovenski film, 19.00 Cikcak (RTV Ljubljana) — 19.15 Prenos športnega dogodka, 20.00 TV dnevnik, 20.15 Nadaljevanje prenosa športnega dogodka (RTV Beograd) — 21.00 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 21.05 Humoristična oddaja (RTV Beograd) — 21.55 Videofon (RTV Zagreb) — 22.10 Športni pregled (JRT) — 22.40 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 21. aprila

9.35 TV v šoli, 10.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 16.10 Angleščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.45 Tiktak, 18.00 Slavnostna seja CK UK - proslava 50 let partije, 18.50 Godala v ritmu, 19.20 Ljudje in zgodovina, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.20 3-2-1, 20.25 Naša pesem, 20.50 Napravite mi to deželo nemško - I. del, 22.05 Svetovno prvenstvo v namiznem tenisu, 23.05 En français, 23.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 TV novice (RTV Beograd) — 17.45 TV vrtec, 18.00 Mali svet, 18.20 Znanosti in mi (RTV Zagreb) — 18.50 Godala v

ritmu (RTV Ljubljana) — 19.20 TV pošta (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

TOREK — 22. aprila

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Francoščina (RTV Beograd) — 17.45 Risanka (RTV Ljubljana) — 18.00 RIKI - film za otroke (RTV Zagreb) — 18.20 Obrežje, 18.40 Torkov večer s Komornim zborom RTV Ljubljana, 19.05 Od zore do mračka, 19.35 Razgovor z Josipom Vidmarjem, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 5. zaseda-slovenski film, 22.05 Vem, veš - quiz, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Oddaja za otroke (RTV Skopje) — 18.15 Mladinski koncert, 19.00 Kultura danes (RTV Beograd) — 19.50 Propagandna oddaja, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SREDA — 23. aprila

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.45 20 slavnih (RTV Zagreb) — 18.30 En français, 18.45 Otoče Maguise (RTV Ljubljana) — 19.15 Popularna glasba (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 Geraldine - glasbeni film, 20.55 Nogomet Milan : Manchester, 22.45 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 kronika, 17.45 20 slavnih (RTV Zagreb) — 18.30 Poljudno znanstveni film (RTV Beograd) — 19.00 Enciklopedija, 19.15 Spored JRT, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

ČETRTEK — 24. aprila

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) — 14.30 TV v šoli, 15.25 Nemščina (RTV Zagreb) — 15.55 Nogomet Spartak : Ajax (intervzija) — 17.45 Tiktak, 18.00 Risanka, 18.15 Po Sloveniji, 18.45 Turočna jesen - film, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.40 3-2-1, 20.45 Romantična duša, 21.25 Kulturne diagonale, 22.17 Bili ste zelo prijazni - serija Wojeck, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Oddaja za otroke, 18.15 Narodna glasba (RTV Sarajevo) — 18.45 Filmski omnibus (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt,

20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PETEK — 25. aprila

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Francoščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.55 Serijski mladinski film, 18.15 Koncert za klavir in orkester, 19.00 V središču pozornosti, 19.45 Pet minut za boljši jezik, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 5. zaseda-slovenski film, 22.05 Vem, veš - quiz, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Oddaja za otroke (RTV Skopje) — 18.15 Mladinski koncert, 19.00 Kultura danes (RTV Beograd) — 19.50 Propagandna oddaja, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

KINO

Kranj CENTER

19. aprila amer. barv. CS film VELIKI MAC LINTOCK ob 16., 18. in 20. uri, premiera italij. barv. CS filma SI-NOVI TARAS BULBE ob 22.15.

20. aprila franc. barv. CS film TRIJE MUSKETIRJI, I. in II. DEL ob 9.30, amer. barv. CS film VELIKI MAC LINTOCK ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. VV filma MADAM X ob 21.15

21. aprila amer. barv. CS film RAJ NA HAVAJSKI NACIN ob 16., 18. in 20. uri
22. aprila amer. barv. CS film RAJ NA HAVAJSKI NACIN ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

19. aprila amer. barv. CS film IME MI JE PELOS ob 16. uri, amer. barv. VV film 48 UR DO SMRTI ob 18. in 20. uri

20. aprila amer. barv. CS film IME MI JE PELOS ob 14. in 18. uri, amer. barv. CS film POTOVANJE V DVOJE ob 16. in 20. uri

21. aprila amer. film AMERISKA VESELA PARADA ob 16. uri, amer. barv. CS film IME MI JE PELOS ob 18. uri, amer. barv. CS film VELEKI MAC LINTOCK ob 20. uri

22. aprila franc. barv. CS film FANTOM ob 16. in 18. uri, italij. barv. CS film SI-

KINO

KINO CETER

Premiere filmov

26. 4. ob 22. uri
KO SLIŠIŠ ZVONOVE27. 4. ob 21. uri
SIMFONIJA HEROJA20. 4. ob 22.20
MOLK1. 5. ob 21.20
UKROČENA TRMOGLAVKA2. 5. ob 21. uri
LAWRENCE ARABSKI3. 5. ob 22. uri
OPERACIJA BEGORAD4. 5. ob 21. uri
BREZPRAVNI ZAKONK
R
A
N
J

NOVI TARASA BULBE ob 20. uri

Škofja Loka SORA

19. aprila sovj. barv. CS film VOJNA IN MIR, I. DEL ob 17. in 20. uri

20. aprila sovj. barv. CS film VOJNA IN MIR, II. DEL ob 17. in 20. uri

21. aprila grški film SIR-TAKI ob 19. uri

22. aprila grški film SIR-TAKI ob 18. uri, italij. barv. film VSAKEMU ENO ROZO ob 20. uri

RADOVLJICA

19. aprila franc. barv. CS film NEUKROTLJIVA ANGELIKA, IV. DEL ob 18. uri, franc. barv. CS film ANGELIKA IN SULTAN, V. DEL ob 20. uri

20. aprila franc. barv. CS film NEUKROTLJIVA ANGELIKA, IV. DEL ob 14. in 18. uri, franc. barv. CS film ANGELIKA IN SULTAN, V. DEL ob 16. in 20. uri

22. aprila franc. barv. film TETKA ZITA ob 20. uri

Jesenice RADIO

19.-20. aprila amer.-franc. barv. CS film GORI PARIZ

21. aprila amer. barv. film LJUBEZEN NA PESKU

22. aprila angl. barv. CS film MEJA V PLAMENIH

Jesenice PLAVŽ

19.-20. aprila angl. barv. CS film MEJA V PLAMENIH

21.-22. aprila amer.-branc. barv. CS film GORI PARIZ

Zirovnica

20. aprila franc. barv. film TETKA ZITA

Dovje-Mostrana

19. aprila franc. barv. film TETKA ZITA

20. aprila nemški film NAVADNI MENIH

Kranjska gora

19. aprila nem.-braz. barv. CS film PUSTOLOVSCINE NA AMAZONKI

20. aprila jugosl. barv. film SARAJEVSKI ATENTAT

Cerkle KRVAVEC

19. aprila franc. barv. CS film FANTOMASOVA VRNITEV ob 19.30

20. aprila franc. barv. CS film FANTOMASOVA VRNITEV ob 16. in 19. uri

Tržič

19. aprila amer. barv. VV film DUCAT UMAZANCEV ob 16.30 in 19.15

20. aprila amer. film AMERISKA VESELA PARADA ob 10. in 14.30, amere. barv. VV film DUCAT UMAZANCEV ob 16.30 in 19.15

Kamnik DOM

19. aprila amer. barv. CS film RAJ PO HAVAJSKO ob 18. in 20. uri

Kamnik DUPLICA

19. aprila amer. barv. film CENA MASCEVANJA ob 20. uri

20. aprila amer. barv. film CENA MASCEVANJA ob 15. in 17. in 19. uri

Prodam

Prodam globok OTROSKI VOZICEK. Mihelčič, Ul. 1. avgusta 3, Kranj

Prodam zazidljivo PARCEOLO v Predosljah. Rozman Janez, Predoslje 87

Prodam 20 čebelnih družin v novih Až panjih ali v rab-

ljenih ali samo družine. Dobijo se tudi 3 mesece stare JARČKE — leghorn in VILNA JAČCA. Čepon, Zg. Plavž 9, Jesenice 1796

Prodam leseno BARAKO, primerno za skladišče pri gradnji ali za vikend. Gluhar Stefan, Kosovelova 12, Slov. Javornik 1825

Prodam VW 1300, letnik 66. Markizeti, C. Stražišarjev 12, Jesenice 1826

Prodam PLETILNI STROJ za 120.000 S din. Marinšek, Novi svet 6, Škofja Loka 1827

Prodam brejo KRAVO. Vodice 37 1828

Novo stikalno URO (tedensko) prodam. Hafner, Sv. Duh 20, Šk. Loka 1829

Oddam v gradnjo zidan objekt 5×6 m. Naslov v oglašnem oddelku 1830

Prodam 8 betonskih VREJ. Janez Žumer, Kranj, Žanova 11 1831

Ugodno prodam dobro ohranjeno kombiniran OTROŠKI VOZICEK. Ogris, Britof 95, Kranj 1832

Prodam skoraj nov globok nemški OTROŠKI VOZICEK. Klemenčič, Prešernova 12, Kranj 1833

Prodam dve plemenski SVINJI. Lahovče 14, Cerkle 1834

Prodam krmilno PESO. Predoslje 26, Kranj 1835

Prodam kompletno SPALNICO zaradi odhoda v tuji no. Rot Vera, Ul. M. Pijade 4, Kranj 1836

Prodam traktorsko SNOPOVEZALKO bauz, 16 col, PRIKOLICO »kiper« — dvoosno, 3 KRAVE po izbiri in svinjo za zakol. Voklo 36, Šenčur 1837

Ugodno prodam PARCELO z nedograjeno HIŠO z elektriko, vodovodom — stanovanje: 4 prostori dograjeni, TELEVIZOR, PRALNI STROJ gojenje, SIVALNI STROJ in kopalna KAD, vse še novo. Informacije dobite v gostilni Posavci ali Marušič Jože, Posavci n. h.

Prodam kompletni AVTO-RADIO blaupunkt. C. na Klanec 31, Kranj 1839

Prodam novo balkonsko trodeleno okno z levimi vrtali. Šenčur 297 1840

TRAVNIK dam v najem. Stražišče, Benedikova 2, Kranj 1841

Prodam macesnove in smrekove 20 mm DESKE. Apno 1, Cerkle 1842

Prodam KRAVO simentalko, dobro mlekarico, ki bo v kratkem četrči teletila, ali po izbiri. Češnjica 17, Podnart 1843

Poceni prodam SIPO. Britof 78, Trebah Anton, Kranj 1844

Prodam 1000 kg SENA. Voglje 27, Šenčur 1845

Prodam novo POHISTVO za dnevno sobo in SPALNICO. Jenkole Matevž, stolpnica, Tržič 1846

Prodam delovnega VOLA, 480 kg težkega. Lancovo 31, Radovljica 1847

Prodam motorno KOSILNICO BCS, Milač, Zg. Bitnje 67, Žabnica 1848

Prodam KOBILO, čistokrvno, haflinger. Smlednik 63 1849

Prodam traktorski dvo-brazdni PLUG OBRAČALNIK, Cajhen, Pšata 32, Dol pri Ljubljani 1850

Prodam OBRAČALNIK za seno. Polica 2, Naklo 1851

Prodam PRASIČA za zakol. Zalog 31, Cerklje 1852

Predam 3 nova tredelna OKNA, enega dvodelnega in rabljeno tredelno. Sp. Bitnje 1 1853

Ugodno prodam STROJ za pobiranje zank znamke »vítos« z dvema iglama. Marija Wagner, Pristava 17, Tržič 1854

Prodam KRAVO, dobro mlekarico, ki bo v kratkem tretjič teletila, ali po izbiri. Potočnik, Rovte 9, Podnart 1855

Prodam črno KRAVO, ki bo tretjič teletila, težko nad 500 kg. Zg. Bitnje 23, Žabnica 1856

Prodam FLOBERT, strelni DALJNOGLED 3,7 × 20, BO-KARICO z menjalnimi cevimi. Veterinar Malovrh, Kranj Nartnikova 6 1857

Prodam OPEKO bobroveč. Šter Marijana, St. Zagorje 19/I, Kranj 1858

Prodam semenski KROM-PIR igor. Voglje 98, Šenčur 1859

Prodam dve OTROSKI POSTELJI, KOSEK in kombiniran VOZICEK. Jankovič, Plavina 2, Kranj 1860

Prodam PRAŠIČKE, 6 tednov stare. Vasca 12, Cerklje 1861

Prodam SLAMOREZNICO speizer. Trnovec — Duplje 1862

Prodam LANTENE (grušt). Kranj, Vodopivčeva 19 1863

Prodam večjo količino HRUSOVEGA MOŠTA in elektromotor 5,5 KM. Avsenik, Gorica 11, Radovljica 1864

Poceni prodam pomivalno MIZO z dvema posodama, grelno BLAZINO, in umivalno školjko za kopalnico. Križarjeva 3 pri vrtnariji Stražišče 1865

Prodam večjo SLAMOREZNICO speizer in motorno gnojnično CRPALKO. Jugovic Tine, Trata 18, Škofja Loka 1866

Prodam PRAŠIČKE, 6 tednov stare. Lahovče 42, Cerklje 1867

Ugodno prodam ČESALNI IN PLETILNI STROJ za izdelavo žime ter stenski VEN-TILATOR z motorjem. Frančička Kavčič, Pševska 10, Kranj 1868

Prodam BIKCA in KRAVO po izbiri. Aljančič, Hrušica 1, Tržič 1869

Prodam večjo količino JABOLK. Eržen, Okroglo 12, Naklo 1870

Prodam dve KRAVI po izbiri, ki bosta kmalu teletili. Podbrezje 110, Duplje 1871

Prodam KRAVO sivko, dobro mlekarico, ki bo v kratkem drugič teletila. Tacen 12 pod Šmarno goro 1872

Prodam semenski KROM-PIR katerdin. Draksler, Mavčiče 15, Medvode 1873

Prodam nov stereo GRA-MOFON za 400 N din. Hafnerjeva 17, Stražišče 1874

Prodam REPO in PESO. Strahinj 41, Naklo 1875

Prodam diatomično triglasno HARMONIKO. Kranj, Tomšičeva 3 1876

Zelo ugodno prodam kompletno dnevno sobo, dobro ohranjeno. Seljakova 4, Kranj — Stražišče 1877

Prodam 3 betonske postavke za kozolčne stebre, lahek navaden VOZ, brame in drevesa, KOMATE za volovsko vprego. Prebačovo 6, Kranj 1878

Prodam traktorski polavtomatični SADILEC krompirja. Mavčiče 59, Medvode 1879

Prodam eno, tri- in štiridelna OKNA in vhodna VRTATA. Štempihar, Kranj C. 1. maja 12 1880

Prodam 500 kg jedilne rdeče pese (egiptovska). Bezljaj, Zg. Pirniče 124/a, Medvode 1881

Prodam SVINJO za zakol, težko 150 kg. Bukovica 28, Vodice 1882

Poceni prodam rabljeno SPALNICO z vzmetnicami. Naslov v oglašnjem oddelku 1883

Prodam GRAMOFON — solo in 188 plošč. Dijak, Partizanska c. 12, Kranj 1884

Prodam jesenov lamelni, klasični bukov PARKET in zaposlim PARKETARJA. Mirko Florjančič, Groharjevo naselje 8, Škofja Loka 1885

Prodam KOSILNICO in MLATILNICO. Naslov v oglašnjem oddelku 1886

Prodam nova dvodelna OKNA z roleto in nekaj kosov OPEKE vrataka. Medno 33 1887

Prodam sadno ŠKROPILNICO pohorko. Rebernik, Šenčur 119 1888

Prodam dva PRAŠIČKA, 6 tednov star. Cerklje 44 1889

Prodam brejo KRAVO. Zalog 6, Cerklje 1890

Prodam 6 tednov stare PUJSKE Zalog 35, Cerklje 1891

Prodam semenski KROM-PIR igor. Zg. Breznik 83 1892

Prodam dva PRAŠIČA za zakol. Kupim SLAMOREZNICO z verigo. Vopovlje 7, Cerklje 1893

Prodam REPO. Poženek 14, Cerklje 1894

Prodam manjši nov DIA-PROJEKTOR. Bernik, Bukovščica 5, Selca nad Šk. Loko 1895

Prodam tri lepe PRAŠIČKE, 7 tednov stare. Lahovče 17, Cerklje 1896

Prodam KOZO, dobro mlekarico. Brezje 11 1897

Prodam TRAKTOR stejer 30 s PRIKOLICO pradela 3 t. Klanček, Brezje 76/a 1898

Prodam KRAVO s teletom ali po izbiri. Mlaka 21, Kranj 1899

Prodam novo POMIVALNO MIZO lipa. Dam 10 % ceneje. Naslov v oglašnjem oddelku

Prodam KRAVO po izbiri. Oljševsk 22, Preddvor 1901

Prodam semenski KROM-PIR igor 500 kg in 300 dezirè. Voklo 45, Šenčur 1902

Prodam dve STRESNI, dolgi 12 m. Zg. Besnica 14 1903

Kupim moške HLAČE (jerharice) dolge za narodno nošo. Zupan, Pivka 4, Naklo 1920

Kupim železne polževe STOPNICE in mala vrta vrata. Šimunac, Partizanska 33, Kranj 1921

Kupitve

Večjo SOBO iščem v Kranju. Plačam do 300 N din. Misjak, Stritarjeva 8, Kranj 1922

Starejša UPOKOJENKA išče SOBO v pritičju ali grek starejši upokojenki za stanovanjko. Ponudbe poslati pod »mir« 1922

Prodam HISI v Zg. Jaršah 15 pri Domžalah. Poizve se pri Gerjol, Gor. cesta 86, Lescce 1923

Oddam GARAŽO, primerno tudi za skladišče. Naslov v oglašnjem oddelku 1924

FIAT 1100, letnik 1960, dobro ohranjen, zelo ugodno prodam tudi na ček. Informacije Es. Vili, Bohinj, Ribčev laz 46 — telefon 76-184 1925

SOBO, neopremljeno, išče DEKLE — tehnik v Škofiji Liki ali Selški dolini. Plačam dobro. Ponudbe poslati pod »strojniki« 1926

Prodam vseljivo dvosobno STANOVANJE, komfortno, v središču Kranja. Ponudbe poslati pod »vseljivo« 1927

Stanovanje in hrano dam fantu ali dekletu za pomoč na kmetiji. Naslov v oglašnjem oddelku 1928

Zaposlitve

Tako sprejemem MIZARSKEGA POMOCNIKA, lahko upokojenec. Černilec Janko, Strahinj 23, Naklo 1818

Več žensk in moških, ki imajo veselje do strežbe, sprejemem za honarno strežbo, ob nedeljah in praznikih.

Ponudbe pod naslov: Gostišče DOBRČA Brezje.

Iščem moškega, ki bi po delu pomagal na kmetiji. Dam hrano in stanovanje. Naslov v oglašnjem oddelku 1929

Zaposlim MIZARSKEGA POMOCNIKA in VAJENCA. Mizarstvo, Benedik Avguštin, Šutna 73, Žabnica 1930

Opravljam mizarska popravila na domu. Naslov v oglašnjem oddelku 1931

KUHARSKO POMOČNICO za poletno sezono išče proti dobremu plačilu za Koroško. Restaurant — pension, FINKENSTEINERHOF, INH. W. Grom 9585, Gödersdorf 28, Ktn. 1932

Za sezono iščemo kuhinjsko POMOČNICO. Za stanovanje in hrano posobljaj. RESTAVRACIJA DETELJICA — Tržič 1933

Opozorilo! Za neodvzete uokvirjene slike in drugo čez pol leta ne odgovarjam, tudi ne vrnem. Zato prosim stranke za odvzem. Colnar Otmar, steklar Kranj 1934

RTV — SERVIS — strokovna popravila na radijskih in TV aparatih vam v dopoldanskem in popoldanskem času opravi ALOIZ OSELI, Kranj, Koroška c. 33, telefon 22-843. Delovni čas od 7.—12. ure in od 14.—17. ure 1935

Natančno, hitro in poceni delam vsa AVTOKLEPARSKA DELA. Naslov v oglašnjem oddelku 1936

VODIM KNJIGOVODSTVO OBRTNIKOM. Naslov v oglašnjem oddelku 1937

Prevzamem vsa ZIDARSKA DELA kjerkoli na Gorenjskem. Ponudbe poslati pod »Kvalitetno« 1938

KRANJČANI! Strokovno in poceni lepim TAPETE in polagam TAPISOME. Naročila na telefon 22-630, Kranj 1939

BIFE BELOKRAJKA v Stražišču priredi v soboto in nedeljo KEGLJANJE — TEKMOVANJE za koštruna in še dve manjši nagradi 1940

Klub MLADI VODICE vas vabi v nedeljo na ples. Igra »SATELITI« 1940

Gostišče pri JANČETU Sr. vas priredi v soboto in nedeljo ZABAVO s plesom. Igra trio FRENKY in Fantje treh vetrov. Vabljeni! 1941

RESTAVRACIJA — DETELJICA Tržič prireja po končanem motokrosu zabavo s plesom. Vabljeni! 1942

Vsako nedeljo priredi GO-STILNA BIZELJCAN Smartno pod Šmarno goro zabavo s plesom. Igra kvintet »Gorenjski nagejinci«. Vabljeni! 1943

Gostilna ZARJA — TRBOJE vabi v nedeljo na zabavo s plesom. Igral bo priznani »Kranjski trio« 1944

Ženitve

Rad bi spoznal DEKLE, ki ima svojo kmetijo, starost do 28 let. Ponudbe poslati pod »Pomlad« 1948

Zahvala!

Ob nesreči, ki me je zadeila, ko mi je pogorelo gospodarsko poslopje, se iskreno zahvaljujem gasilski četi Rečica, gasilski četi Bled in podjetju »LIP« iz Rečice ter vsem, ki so mi stali ob strani ob tako hudi nesreči. Posebna zahvala naj velja Metžakovici mami, katera je kljub svoji starosti tako požrtvovno pomagala.

— Henkoža Metžija — Prečmar, Bled

Marija Kordž obsojena na tri in pol leta zapora

Senat okrožnega sodišča v Kranju je v sredo odsodil Marijo Kordž, rojeno 1915, iz Škofje Loke, obtoženo goljufije, na tri in pol leta strošega zapora.

Marija Kordževa je v Škofji Loki vodila rezbarsko delavnico v kateri so izdelovali najprej lesno galanterijo, zadnji čas pa tudi stilno pohištvo. Obrt je prevzela po pokojnem možu, ki je bil rezbar. Mož ji je poleg delavnice zapustil tudi 10 milijonov dolga. Vdova, po poklicu šivilja, je morala po moževi smrti sama preživljati sedem otrok. Obrt ni primašala veliko, zato je sklenila Kordževu kupiti rezkalni stroj. Brat ji je svetoval, ker sama ni imela denarja, naj kupi stroj nekdo drug, sama pa naj bi za stroj plačevala najemnino. Najemno pogodbo je Kodričeva podpi-

sala s Cvetkovičem, pod pogojem, da lastniku stroja plačuje 50 odstotkov realizacije.

Stroj pa ni prinašal večjih koristi, saj so v delavnici delali delavci, ki niso bili rezbarji oziroma mizarji. Ker pa je denar za osebne dohodke moral biti, je Kordževa po časopisnih oglasih iskala ljudi, ki bi ji bili pripravljeni posoditi denar. Govorila jim je da denar potrebuje za plačilo carine za rezkalni stroj. Našlo se je precej ljudi, ki so ji bili pripravljeni za visoke obresti, te so bile petdeset odstotne in za kratek čas, tri do štiri mesece, posoditi denar. Delavnica pa je še vedno slabo uspevala. Leta 1964 in 65 je imela delavnica 12 milijonov prometa, vendar pa je bilo izdatkov za več kot deset milijonov. Leto kasneje, ko so pre-

nehali izdelovati lesene ročaje, je imela 2,5 milijona prometa, materialnih izdatkov pa za 2,4 milijona starih dinarjev. Denarja za osebne dohodke delavcev na ta način ni bilo, njena družina pa je tudi od nečesa morala živeti.

Leta 1967 so začeli izdelovati stilno pohištvo, vendar pa obrt ni zacetela. Zaradi slabe kvalitete pohištva sta garniture zavrnili Lesmina in Slovenijales. Dolgo pa so v tem letu narasiše za 10 starih milijonov. Nekaj ljudi je posumilo, da ne more biti nekaj v redu, zahtevali so denar nazaj. Nekaterim je lahko vrnila, drugi pa dobljene tožbe niso mogli uveljaviti, ker tudi zarubiti ni bilo kaj. Stroj, na katerem je Kordževa dobila kup denarja, pa ni bil njen.

Sodlje je pri izreku kazni upoštevalo njeno prejšnjo nekaznovanost, starost obsojenke ter socialno stanje. Obsojenka je v sklepni besedi povedala, da ima iskreno željo vrniti denar vsem trinajstim, ki so ji ga posodili. Vprašanje je seveda, kako bodo oškodovanci, ki so mimogrede rečeno hoteli s posojilom dobro zaslužiti, izterjali okoli 20 milijonov starih din.

L. M.

Nesreča v zadnjih dneh

Na cesti prvega reda med Mejo in Jepenco je v torek popoldne voznik osebnega avtomobila Vilijem Muc zaradi prekratke varnostne razdalje od zadaj trčil v osebni avtomobil, ki ga je vozila Sonja Magister iz Radovljice. Voznica je avtomobil namreč ustavila. Ranjen ni bil nihče, škode pa je za 10.000 N din.

Istega dne zvečer je v Vestru pri Škofji Loki Franc Dolenc na mopedu podrl Toneta Bogataja, ki je hodil po levi strani ceste. Mopedist je pripeljal nasproti in se zaletel v pešca. Oba sa padla in se ranila.

Okoli 23. ure se je v torek na cesti prvega reda v Kranju zaletel v drog javne razsvetljave Žože Lokar iz Kranja. Nesreča se je pripetila, ko je zaradi neprimerne hitrosti v ovinku avtomobil zaneslo. Voznik in sopotnik Janez Pivk sta bila laže ranjena, škode na vozilu pa je za 10.000 N din.

Na cesti Brnik-Kranj se je v sredo okoli osme ure prevrnil osebni avtomobil, ki ga je vozil Ivan Frantar iz Čerkelj. Voznik je iz neznanega vzroka zavozil s ceste na njivo in se po njej prevrnil okoli 36 metrov. Ranjenega voznika so odpeljali v zdravstveni dom, na avtomobilu pa je za 5000 novih dinarjev škode.

V ostrem ovinku je na cesti v Jesenovcu pri Železnikih zaneslo voznika motornega kolesa Jožeta Skrta iz Kokrice pri Kranju. Motorist se je pri padcu lažje ranil.

Na cesti prvega reda na Jesenicah je v četrtek voznik osebnega avtomobila Stanko Klinar z Jesenice zadel šestletno Ksenijo Cvetek, ki je nenadoma pritekla pred avtomobil. Deklica ima zlomljeno nogo.

L. M.

Najdeno truplo v Sori

V četrtek, 17. aprila, so v Sori pri Pungartu v Škofji Loki našli neznanu truplo kakih 55 let stare ženske. Višoka je okoli 165 cm, lase

ima rjave, delno osivele in segajo skoraj do ramen. Je ovalnega obraza, sivkasto modrih oči. Na sebi je imela volnen zimski plašč, s slabo vidnim karom in rjava podlogo. Spodaj ima rdečo in zeleno jopico ter rjavo krilo z rdečimi črtami. Na nogah ima novejše črne čevlje z pletene nogavice. Na glavi pa črna ruto z rdečimi rožami nizko široko peto in rjave in zelenimi lističi. Na roki ima tudi rusko zapestno uro s črnim pletenim jermenčkom iz umetne mase, zlat prstan z belim kamnom, zlate uhane in črno ročno torbico iz umetne mase.

Uprava javne varnosti prosl občane, ki bi lahko kaj povedali o neznani ženski, naj to sporoči najbližji postajali milice.

SAMOPOSTREŽNA RESTAVRACIJA KRAJN

sprejme takoj ali po dogovoru na prosto delovno mesto:

Gl. blagajnik - administrator

Pogoji: Sredješolska izobrazba in eno leto prakse ali nepopolna sr. šola s 5 let prakse.

Ponudbe je treba dostaviti Upravi.

Požar ob huudem vetr

V četrtek popoldne se je nenadoma vigačo gospodarsko poslopje Antona Dolenca iz Gorice pri Radovljici. Ogenj se je hitro razširil in kmalu je bilo v ognju celo poslopje: hlev, skedenj in

drvarnica. Zaradi hudega veta se je ogenj razširil še na poslopje Antona Horvata in Alojza Rozmana. Ogenj je zanetil otrok. Po dosedanjih ugotovitvah je škode za okoli 253.000 N din.

Bencin se je vžgal

V torek dopoldne je Tomaz Potočnik iz Pozirnega prinesel v kuhinjo Marije Rant v Bukovščici steklenico z desetimi litri bencina. Postavil jo je na zabo za drva, nato pa prižgal cigaret. Te-

daj pa se je bencin vnel. Potočnik je prisebno zagrabil gorečo steklenico in jo vrgel v vežo. V veži so se vnela vrata in podboji. Pri nesreči sta bila Rantova in Potočnik opečena, škode pa je za okoli 3000 N din.

Prometno tekmovanje

Danes (v soboto) dopoldne se je na osnovni šoli France Prešeren na Zlatem polju začelo občinsko medšolsko prometno tekmovanje. Kaj veš o prometu. To je sedaj že drugo kolo prvega republiškega tekmovanja o znanju o prometu.

Med seboj se bo pomerilo 15 ekip tretje skupine, v katere so otroci tretjega in četrtega razreda osnovnih šol v kranjskih občini. Tekmovali bodo tudi učenci šestega, sedmoga in osmoga razreda v 8 ekipah. Skupaj bo torej tekmovalo 92 otrok iz 15 osemletkih kranjskih občin.

Pred občinskim tekmovanjem so bila že razredna in medzadredna tekmovanja, na katerih so izbrali najboljše za občinsko tekmovanje. Tekmovalci so morali predložiti organizacijskemu odboru proste spise o prometu, ki jih bo ocenila posebna strokovna komisija. Pomerili pa se bodo v testih o prometu, v ocenjevalni vožnji po mestnih ulicah ter na poligonu ob soli.

Zahvala

Ob težki in boleči izgubi naše ljubljene skrbne mame, stare mame, sestre in tete

Marije Pintar rojene Udir

se iskreno zahvaljujemo prav vsem, zlasti pa dobrim sošedom, ki so nam na kakršenkoli način pomagali in stalj ob strani v najtežjih trenutkih. Posebno zahvalo izrekamo tudi zdravniškemu in strežnemu osebju internega oddelka na Golniku za njihovo skrb in požrtvovalnost ter dr. Hriberniku za določljivo zdravljenje, & g. župniku Tomanu za pogrebne obrede. Lepa hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje in darovali cvetje in vence, se poslovili od nje in jo spremili na njen poslednji dom. Še enkrat, prav vsem naša prisrčna hvala.

Zalujoči domači in drugo sorodstvo

Rovte, dne 15. 4. 1969

Obletnica

Ob prvji obletnici našega nepozabnega sina, brata, strica in botrčka

Marjana Škrjanca

iz Seničnega št. 5

Minilo ieto je in dan, ko dragi tebe ni več med nam. Kako hudo in žalostno je vse, odkar od nas si ti poslovil se.

Vsem, ki se ga spominjate, prinašate sveč in cvetje na njegov prerani grob, iskrena hvala.

Zalujoča mama Angela ter setra Tinca z družino

Prešernovo gledališče

v Kranju

NEDELJA — 26. aprila, ob 10. uri za IZVEN: URA PRAVLJIC — TRI ULICE DO SOLE, zadnja uprizoritev v sezoni 1968/69.

Pogovor tedna

Sezona rekordnih dosežkov kranjskih skakalcev

Jutri bodo smučarski skakalci s tekmo za Pokal Kranja na Pokljuki uradno zaključili letošnjo bogato in dolgo zimsko sezono. Na tradicionalni tekmi SK Triglava bodo nastopili vsi naši najboljši člani in mladinci, ki se bodo tako še zadnjici v letošnji sezoni pomerili med sabo. Kranjski smučarski skakalci so letos zabeležili spet toliko lepih dosežkov, da so tudi to pot osvojili naslov ekipnega državnega prvaka. V državnem merilu so pobrali skoraj vsa najboljša mesta — naslove državnih prvakov. Poleg tega pa je postal Peter Štefančič tudi jugoslovenski rekorder v polletih s 150 metri. To so vsekakor uspehi, kot jih še ni zabeležil doslej v smučarskih skokih noben klub. O pravkar minuli sezoni nam je eden izmed kranjskih trenerjev, Dejan Šink, dejal:

»Skoraj vsi načrti so nam uspeli. Le za malenkost nam je spodeljelo, pa bi osvojili tudi naslov državnega prvaka med starejšimi mladinci. Uspehi pa so še toliko bolj pomembni, ker delamo v najtežjih pogojih izmed vseh klubov. Letos nam ni uspelo izvesti v Kranju (na Gorenji Savi) niti enega skoka, ker imamo podprtjo skakalnico, denarja pa ni bilo, da bi jo popravili.«

• Kaj pa nova skakalnica?

»Končno bomo letos začeli graditi novo 75-metrsko skakalnico, ki bo pokrita z umetno maso. Načrti, delo in gradnja, Lada Gorška, so v začetku fazi. Občinska zveza za telesno kulturo Kranj pa je že odobrila za začetna dela 3 milijone starih dinarjev. Upam, da bomo imeli uradno otvoritev dolga pričakovane nove skakalnice v Kranju za občinski praznik Kranja v prihodnjem letu. To bi bila za nas največja nagrada za velike uspehe v zadnjih treh letih.«

J. Javornik

Kranjski pionirji na državnem prvenstvu v plavanju

V soboto in nedeljo (19. in 20. aprila) se bodo v Zagrebu in na Reki odvijali boji v plavanju za naslov ekipnih in posameznih državnih prvakov v plavanju za pionirje in mlajše pionirje.

Kranjski mlajši in starejši pionirji so tudi letos osvojili zimsko republiško prvenstvo, ter tako pokazali kranjski in slovenski javnosti, da ima Triglav dovolj izenačeno tudi najmlajšo ekipo plavalcev in tudi dovolj kvalitetnih posameznikov, da je njegov nastop na letošnjem zimskem državnem prvenstvu povsem opravičljiv. To potrjujejo uspehi najmlajših plavalcev, ki so jih dosegli tudi v mednarodni arenai, najmlajši v

Italiji, Judita Mandeljc pa v državnih reprezentanci Jugoslavije v Vzhodni Nemčiji. Pomanjkanje finančnih sredstev, ki tare ves kranjski in slovenski šport, ne prizanaša tudi plavalcem Triglava, vendar nam je iz zagate pomagalo osebje dela velikega kranjskega kolektiva, in tako se bodo na štartnih kamnih na Reki in v Zagrebu pojavili tudi naši mladi tekmovalci kot: Bojan Artač, Judita Mandeljc, Rebeka Porenta, Boni Panjtar, Erika Križaj, Janez Slavec, Sandi Troha, Matjaž Fon, Mojca Fon, Breza Šarabon in drugi, od katerih pričakujemo letos in v bodoče visoke uvrstitev in tudi nekaj kolajn. I. S.

Ljubljanska conska rokometna liga Uspeh Kranjčanov v Hrastniku

V nedeljskem kolu ljubljanske conske rokometne lige so bile zaradi slabega vremena odigrane le tri tekme. Kranjčani so gostovali v Hrastniku in zabeležili pomembno zmago nad domačo ekipo 12:11 (4:7). Rokometari iz Duplja pa so igrali v Krškem neodločeno 12:12 (9:4). Igralci iz Križa pa so doma izgubili zaradi neobjektivnega sojenja sodnika Kašnerja iz Ljubljane z 9:12 (4:9).

V vodstvu je še vedno Radovljica, Križe so na petem, Kranj na šestem in Duplje na sedmennem mestu.

V nedeljo bodo na sporednu naslednje tekme: Kranj : Križe, Zagorje : Duplje in Radovljica : Grosuplje. J. Kuhar

Manifestacija pionirske šolske športne gimnastike

Minuli petek sta bili telovadnici osnovne šole Lucijan Seljak v Stražišču spet razgibano prizorišče zanimivega pionirskega športinega tekmovanja. V organizaciji Zavoda za prosvetno pedagoško službo v Kraju in Strokovnega aktivna učiteljev telesne vzgoje je bilo tu letošnje gorenjsko prvenstvo osnovnih šol v orodni telovadbi. Prireditve je bila prava manifestacija množičnosti, saj se je udeležilo več kot 250 pionirjev in pionirk z vse Gorenjske. Pri telovadcih so se letos najbolj odrezali pionirji iz Tržiča, iz Stražišča, s Trate in iz Gorj, najboljše pionirke pa so bile s Trate pri Škofiji Loki, iz Jesenice, iz Stražišča in Tržiča. Zanimivo tekmovanje je trajalo neprekiniteno pet ur. Sprito velike izenačenosti ekipa pa vse do konca ni bilo mogoče niti približno predvideti zmagovalcev.

Prireditve je ponovno potrdila, da je s primernim pristopom do mladine orodno telovadbo mogoče spet oživiti in še več — da je prava množnost v mladinski telesni vzgoji v sedanjih razmerah mogoča le v okviru redne šolske telesne vzgoje in pri svobodnih šolskih dejavnostih na tem področju. Že samo priprave na to tekmovanje so v šolah na Gorenjskem skozi daljše obdobje namreč zajele preko pet tisoč pionirjev in pionirk.

Klub množični udeležbi pa smo na prizorišču vendarle pogrešali ekipe osnovnih šol iz Preddvora, Šenčurja, Gorenje vasi, Lipnice, Koroške Bele in Žirovnice, ki imajo za to panogo vsaj takšne, če ne celo boljše objektivne pogoje kot na primer osnovne šole Križe, Lesce, Heroj Bratčič in še nekatere, obenem pa menda enake programske naloge v telesni vzgoji.

Rezultati:

UČENKE: Zmagovalke na posameznih orodjih: prostava: Marija Hafner (L. Seljak) in Barbara Miklavčič (Trata); gred: Tanja Križaj (Trata); drog: Tatjana Zorko (P. Voranc); preskok: Tatjana Zorko (P. Voranc) plezanje: Ljuba Luznar (Radovljica).

Najboljše v peteroboju (vsaj orodjih): 1. Tatjana Zorko (P. Voranc) 47,3 točke, 2. Marija Hafner (L. Seljak) 47,2, 3. Tatjana Križaj (Trata) 47,1, 4. Barbara Fajon (L. Seljak) 46,9 in Barbka Miklavčič (Trata) 46,9.

Vrstni red ekip v peteroboju: 1. TRATA 279,1, 2. PREŽIHOV VORANC 274,8, 3. LUCIJAN SELJAK 273,6, 4. TOŠNE ČUFAR 271,7, 5. HEROJ BRAČIĆ 267,4, 6. ŠKOFJA LOKA 266,4 itn.

UČENCI: Zmagovalci na posameznih orodjih: prostava: Jože Kerec (L. Seljak);

bradljiv: Cvetko Perko in Jelko Urbančič (oba Bračič); drog: Miran Pohar (Trata); krog: Mato Leončič in Slavko Perko (oba Grajzer); preskok: Gregor Rabič (T. Čufar); plezanje: Marjan Dolinar (L. Seljak) in Peter Camarello (Trata).

4. Slavko Perko (Grajzer), Ladislav Rebolj (P. Voranc) in Pavel Rogelj (S. Zagor) vsi 56,0.

Vrstni red ekip v šesteroboju: 1. HEROJ GRAJZER 326,15, 2. HEROJ BRACIC 324,55, 3. LUCIJAN SELJAK 314,35, 4. TRATA 311,10, 5. GORJE 308,60 itn.

Zmagovalna moška in ženska ekipa se bosta udeležili republiškega finala, ki bo 23. aprila letos v Ljubljani.

Jutri speedway dirke za prvenstvo Gorenjske

Na dirkališču v Stražišču bo jutri ob 10. uri prva dirka v speedwayu z mopedi za prvenstvo Gorenjske. Letos bodo podobna tekmovanja tudi po drugih področjih Slovenije, v septembru pa se bodo najboljši s področnih prvenstev srečali v finalu za republiškega prvaka. Avto-moto društvo Kranj pa bo letos organizator še dveh takih tekmovanj za prvenstvo Gorenjske v speedwayu z mopedi. Druga dirka za prvenstvo Gorenjske bo namreč na sporednu v juniju, tretja pa v septembru.

Z jutrišnjo tekmo mladih tekmovalcev z mopedi je v Kranju in okolici veliko zanimanje. Organizatorji tudi sporočajo, da bodo imeli pionirje osnovnih šol prost vstop na vse tri prireditve na dirkališču v Stražišču.

J. Javornik

Gorenjska nogometna liga

Kaj bo s tekmo Železniki : Jesenice?

V devetem kolu gorenjske nogometne lige sta bili odigrani samo dve tekmi. Derbi srečanja je bil odigran v Lescah, kjer so domači nogometni premagali do sedaj vodeči Tržič. Še to zmago so si nogometni iz Lesc izboljšali izglede, da ob koncu prvenstva osvoijo prvo mesto. Tekma Železniki : Jesenice ni bila odigrana. Jeseničani so bili namreč obveščeni na dan tekmovanja, da srečanja ne bo zaradi slabega igrišča, ki je bil pokrit s snegom. Medtem pa so organizatorji pozabili obvestiti tudi sodnike in delegata, ki imata pravico odločati, ali se bo tekma odigrala ali ne. Sodnik Gros je po 15. minutah čakanja odpiskal začetek in konec tekme. Železniki so tako dobili dve točki, čeprav Jesenice niso bile pri tem najmanj krive. Tekma pa še vedno ni registrirana s 3:0 v korist Železnikov.

Rezultati: Preddvor : Sloboda 1:3 (1:1), Lesce : Tržič 2:1 (0:1).

LESTVICA:

Lesce	9	7	0	2	23:16	14
Tržič	9	6	0	3	22:17	12
Jesenice	9	5	0	4	29:22	10
Sloboda	9	5	0	4	21:15	10
Železniki	9	4	0	5	26:20	8
Preddvor	9	0	0	9	7:38	0

V ostalih tekmah so bili doseženi naslednji rezultati:

B liga — Predsloje : LTH II 1:1 (1:0); mlađinska liga — Triglav : Kranj 1:0 (1:0); pionirska liga — A skupina: Jesenice : Lesce 0:2 (0:0), Sloboda : Železniki 2:1 (0:0), Tržič : Kranj 4:5 (2:3), Lesce : Tržič 2:0 (0:0), Kranj : Sloboda 3:0 w.o.; B skupina: Naklo : Predsloje 3:2 (2:0), Podbreze : Trboje 3:1 (2:1), LTH : Triglav 0:3 w.o.

P. Didić

Josef Strauss

Villach — Beljak
Gaswerkstrasse 7
Bahnhofstrasse 17

SE PRIPOROČA
KOT
VODILNA HIŠA
ZA:

STROJE IN APARATE za obdelavo lesa, sintetičnih snovi, kovin in kamnov, kroglične ležaje

ORODJE za obdelavo lesa, sintetičnih snovi, kamnov in kovin.

OKOVJE, stavbno in pohištveno okovje, železnina

Obvestilo uprave železarne Jesenice

V zvezi z zadnjimi dogodki v Železarni Jesenice vam dajemo kratko informacijo.

1. Informacija o izredni seji delavskega sveta Železarne Jesenice 16. aprila 1969 ob 8. uri zjutraj:

V trenutku, ko z veseljem ugotavljamo, da smo v letošnjem 1. četrletju dosegli v sanaciji naše železarne zadovoljive in spodbudne uspehe, saj smo povečali skupno in blagovno proizvodnjo, dosegli smo večjo poprečno prodajno ceno in tudi večjo fakturirano realizacijo, so nas dogodki v martinarni povrnili tja, kjer smo začeli s sanacijo. Peščica neodgovornih delavcev v martinarni je ustavila delo in preprečila še ostalim delavcem, da bi delali, celo z grožnjo fizičnega obračuna in s tem povzročili železarni ogromno škodo, ki že dosega skoraj 100 milijonov starih dinarjev. Poleg tega niso pred ustavitevijo dela poskrbeli za naprave in v pečeh pustili staljeno jeklo, kar pa je kaznivo dejanje in velika odgovornost ne samo do železarne, temveč do celotne družbene skupnosti, ki je lastnik teh naprav. Samo vodilnim delavcem talilnic, ki so neposredno delali pri pečeh in odlili šarže, gre zasluga, da je preprečena še znatno večja škoda.

Samoupravni organi železarne so se zavedali težkega položaja železarne in nujnosti sanacije še pred tem dogodkom in so zato morali sprejeti sklep o 4% zadržanju osebnih dohodkov ter tako uskladiti osebne dohodke z našimi finančnimi možnostmi, kar je tudi eden od pogojev za sanacijo ekonomskega položaja železarne. Kolektiv železarne je to z razumevanjem sprejel razen peščice delavcev v martinarni in se zaveda, da bomo morali osebne dohodke, ki smo jih prejemali lansko leto, v zadnjem četrletju doseči z veliko več v boljšim delom.

Na podlagi teh dejstev in razprave na seji delavskega sveta železarne danes 16. aprila 1969 in ker v času seje v martinarni še niso pričeli z delom, je delavski svet Železarne sprejel sklep:

Delavski svet Železarne osto obsoja postopek skupine delavcev v martinarni, ker ne more trpeti njihovega ravnjanja predvsem iz naslednjih razlogov:

1. Skupina delavcev je bila nedostopna za vsak dogovor.

2. Delavci so negirali vse samoupravne organe in vse družbenopolitične organizacije v Železarni.

3. Skupina je zadrževala ostale delavce, ki so bili voljni delati in so morali tudi ti zapustiti delo.

4. Skupina je ščuvala k prekiniti dela tudi delavce plavžev in elektro peči.

5. Predvsem se obsoja ustavitev dela zato, ker niso poskrbeli za varnost naprav in ker so pustili jeklo v pečeh, zaradi česar so izpostavljeni nevarnosti naša osnovna sredstva.

Delavski svet Železarne naroča upravi, da obvesti kolektiv martinarne, da mora najkasneje DO 12. URE pričeti z delom. Kdor do te ure z delom ne bo pričel, ga je treba suspendirati in proti njem uvesti postopek.

2. Informacijo o dogodkih po izredni seji DS Železarne Jesenice:

Delavski svet Železarne je na svojem izrednem zasedanju dne 16. aprila 1969 naložil upravi, da obvesti kolektiv martinarne, da mora najkasneje do 12. ure pričeti z delom. Delavce, ki se temu sklepu ne bi podredili, ovirali ostale pri njihovem delu ali pa jim celo preprečevali delo, je treba takoj suspendirati in proti njim uvesti disciplinski postopek.

Direktor Železarne je kolektiv martinarne obvestil ustno takoj po seji delavskega sveta, ostali delavci Železarne pa so ob odhodu z dela dobili tudi pisemno informacijo o sklepu delavskega sveta glede prekinitev dela v martinarni. Člani kolektiva Železarne so sklepe sprejeli s popolnim odobravanjem.

Del delavcev v materinarne je pod vplivom manjše skupine tudi po poteku ultimata postal v garderobah, posamezniki pa so celo preprečevali drugim redno opravljanje dela in jim grozili z represalijami. Uprava podjetja s predstavniki samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine je z večkratnimi pristopom in razgovori poskušala dosegči izpolnjevanje sklepa delavskega sveta, vendar brez uspeha. Da bi nočna izmena mogla pričeti z normalnim delom, je bilo potrebno fizično odstraniti to skupino.

Uprava podjetja skupaj s predstavniki je zahtevala intervencijo notranje uprave. Intervencijska skupina je ne s fizičnim posegom, temveč s svojo prisotnostjo dosegla, da so delavci predhodnih dñin odšli domov tik pred 22. uro in je nočna dnina pričela normalno obratovati.

Delavci, ki so s svojimi dejanji izrazito onemogočali izvajanje sklepa delavskega sveta, so suspendirani in predani v disciplinski postopek.

UPRAVA ŽELEZARNE JESENICE

Prekiniti dela so botrovali nizki osebni dohodki

(Nadalj. s 1. strani)

do 12. ure zapustiti prostore slačilnice, sicer bodo suspendirani — se skupina ni spomenovala. Skušala je celo vplivati na moštvo ob sosednjem plavžu in električni peči, pozivajoč ju, naj se jim pridružila. Proti članom te neodgovorne manjšine bo začelo uveden disciplinski postopek.

Sele pozno popoldne, ob 18. uri, so nekateri uslužbenci Železarne, predvsem sekretarji Zveze komunistov v posameznih oddelkih, predstavniki sindikata in drugi uspešni stopiti v stik s stavkajočimi, hoteč jih opozoriti na posledice njihovega ravnanja. Medtem je namreč postalno jasno, da nekateri obrati, kot sta na primer valjarna Bela in Javornik, radi pomanjkanja jekla kmalu ne bosta mogli več normalno obratovati. Toda moreže za vrati garderobe še vedno niso bili pripravljeni popustiti. Zato je uprava podjetja moral poklicati na pomoč organe javne varno-

sti, ki so približno ob pol desetih zvečer neodgovorne odstranili iz tovarne. Akcija se je končala brez incidentov.

Mnogi uslužbenci in delavci Železarne, ki jih je početje peščice njihovih kolegov razsrdilo (očitno se zavedajo težav, s katerimi se bo v naslednjih mesecih srečaval kolektiv) so menili, da bi miličniki lahko posredovali že prej.

Ob 22. uri, ko je prišla v tovarno večerna izmena, je delo zopet normalno steklo.

Neljube dogodke so — po besedah vodilnih osebnosti podjetja — povzročili nujni ukrepi, s katerimi skuša Železarna izboljšati svoj nezavidljivi položaj. Gre predvsem za zmanjšanje osebnih dohodkov na nivo, enak po prečju v zadnjih treh mesecih lanskega leta. To je ena od osnovnih postavk sanacijskega programa, ki so ga na svoji seji 29. marca letos sprejeli člani delavskega sveta in ki je v skladu s priporočili republike. Vsak zaposleni dobi zato 4 odstotke

nizje prejemke kot bi jih sicer moral. Delavcem in uslužbencem odtegnejo tudi 3 odstotke od osebnih dohodkov za počitniške regrese. Denar se zbira na poseben žiro računu.

Jože Varl, uslužbenec Železarne in urednik tovarniškega lista, je o tem povedal naslednje: »Prizadeti so bili vsi brez izjeme. Večina ljudi je razumela, da ne gre drugače, da moramo zategniti pasove, sicer se nam utegne stvar čez nekaj mesecev hudo otepati. O trenutni situaciji v tovarni smo mnogo pisali in kdor je hotel, je lahko razumel težko stanje našega podjetja.«

Martinarna v prvih dveh mesecih letos ni dosegla plana, marca pa so si možje ob pečeh zelo prizadevali in na kuhalni 31.627 ton jekla, kar je dobrih 5 odstotkov več kot je bilo predvideno. Toda zaradi že omenjenih sanacijskih ukrepov so prejeli po prečju le 970,00 din na osebo (januarja 1081,00, februarja pa 950,00 din). To seveda ne more biti razlog za neodgovorno dejanje, s katerim so izrazili svoje nezadovoljstvo. Prizadeta je vsa tovarna, ne samo oni. Upoštevati bi morali tudi, da jim je kolektiv Železarne v prejšnjih dveh mesecih, ko martinarna ni dosegla predvidene proizvodnje, odobril celo premostitveni kredit.

Ce potegnemo črto pod dočaganjem v jeseniškem industrijskem gigantu, ugotovimo, da osebni dohodki vendar niso glavni vzrok naštalega položaja. Kvečjemu bi jih lahko označili za povod, ki je sprostil dremajoče nezadovoljstvo.

Pravi vzrok dogodkov je najbrž globljega, političnega značaja.

Skoraj dvočnevnna prekinitev dela je Železarno stala 120 milijonov starih din. Vso to bo verjetno še večja, saj vseh posledic za sedaj še ni moč predvidevati. In kaj so spuntarji dosegli? Nedvomno ravno nasprotno od željenega. Izgubo bodo v tovarni morali pokriti z dodatnim znižanjem osebnih dohodkov. Prizadetih je seveda vseh 7000 zaposlenih — po krvdi skupinice nespametnih vročkrvnežev.

I. Guzelj

Štafeta mladosti

v Kranju

V sredo, 23. aprila, ob 13.25 bodo mladinci in prebivalci Kranja na Trgu revolucije pozdravili letošnjo štafeto mladosti. Pionirji ozroma mladinci kranjske občine jo bodo od domžalskih mladincov ta dan ob 13. uri prevzeli pri vhodu na letališče Brnik. Po končanem programu na

Trgu revolucije, kjer bodo sodelovali godba na pihala, mladinski pevski zbor kranjske gimnazije in drugi — govoril pa bo predsednik občinske konference SZDL Franc Rogelj — bo štafeta nadaljevala pot proti Škofji Lobi.

A. Z.

Jutri na Okroglem

Krajevno združenje borcev NOV in sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v Naklem pripravlja spominsko slovesnost pri zgodovinski jami na Okroglem v počastitev znane herojske borbe trinajstorcev skojevcov in komunistov pred 27 leti. Po moralnem udarcu, ki so ga močne nemške oborožene enote doživele že v Dražgošah, je bila zanje tudi okrogelska jama grenački udarec sramote in nemoci, da so morali s plini, topovi in drugim orožjem nad skupino ranjenih in izčrpanih mladincov. Bilo je to znamenje moralne vrednosti naših borcev, ki

je nemalokrat pomenilo več kot jeklo in smodnik.

Na letošnji slovesnosti bo o tem dogodku govoril predsednik občinske konference zveze mladine Kranj tovariš Stane Boštančič. Organizatorji so pripravili ustrezni kulturni program.

Ob teh, prvi letoskih sončnih dnevih bo ta vabljivi gozdček pri vasici Okroglo prav gotovo tudi letos izabil mnogo obiskovalcev iz Kranja in okolice kakor tudi borce, ki so takrat preživelji Dražgoše, Udenboršt in druge boje in poznali junake okrogelske Jame.

K. M.

